

Romoje vyksta Tarptautinis katalikų spaudos darbuotojų suvažiavimas

Roma, spalio 6 d. (Bernardinai.lt) – Romoje prasidėjo Popiežiškosios socialinės komunikacijos tarybos surengtas Katalikų spaudos darbuotojų suvažiavimas, kuriame dalyvauja 200 žurnalistų ir Bažnyčios institucinės žiniasklaidos darbuotojų iš 80 pasaulio šalių. Suvažiavime dalyvauja ir Lietuvoje leidžiamo mėnraščio „Artuma“ redaktorius Darius Chmieliauskas.

Suvažiavimo darbuose daugiausia dėmesio skiriama naujų skaitmeninių technologijų įtakai bažnytinių informacijos struktūrų kaitai, jų poveikiui tradicinei spaudai ir naujų informacijos formų atsiradimui, tačiau kartu aptariami įvairūs klausimai, išskylantys bažnytinių informacijos struktūrų darbe, taip pat bandoma iš plačiau pažvelgti į katalikišką žiniasklaidą, įvertinti jos, kaip tarnavimo dabartiniam žmogui, kaip „kultūrinės diakonystės“ vaidmenį.

Pradėdamas suvažiavimą iš viso pasaulio atvykusius žurnalistus pasveikino Popiežiškosios socialinės komunikacijos tarybos pirmininkas arkivyskupas Claudio Maria Celli. „Katalikiška žiniasklaida svarbi ne tik dėl jos vaidmens pačios Bažnyčios viduje, ne tik dėl bendravimo tarp pačių katalikų, bet pirmiausia – kaip Bažnyčios skelbiamos gerosios naujienos nešimo į pasaulį, į tas žmonių gyvenimo sritis, kuriose, nepaisant toli pažengusios sekuliarizacijos, Bažnyčia tebėra ‘humaniško mo-kytoja’“, – kalbėjo arkivyskupas.

Premjeras Briuselyje pasisakė už sveiką biudžeto politiką ir kovą su deficitu

Lietuvos premjeras A. Kubilius dalyvauja 8-ajame Azijos-Europos viršūnių susitikime Briuselyje. **EPA-ELTA** nuotr.

Briuselis, spalio 6 d. (ELTA) – Ministras pirmininkas Andrius Kubilius, sakęs kalbą Azijos-Europos viršūnių susitikimo rytinėje sesijoje apie tvarią plėtrą, pabrėžė, kad labai svarbu išmokti šios krizės pamokas ir būti pasiruošusiems kitiems galimiems pasauliniams nemalonumams. „Ne mes, tai yra ne Lietuva, tą

krizę sukėlėme, tačiau mūsų atsakomybė yra kaip įmanoma greičiau ir kiek įmanoma sėkmingiau išeiti iš dabartinės situacijos“, – sakė A. Kubilius.

Pasak premjero, ruošiantis kitiems galimiems pasauliniams nemalonumams svarbu sveika biudžeto politika ir atkakli kova su deficitu.

Lietuvos Vyriausybės vadovas pasaulinio forumo dalyviams taip pat kalbėjo apie ryšių plėčią prasme svarbą pasaulyje. Priminęs, kad Lietuvoje pernai surengtas pirmasis Azijos-Europos šalių transporto ministrų susitikimas sulaukė didelės sėkmės ir praktinės naudos, premjeras tikino, kad bendradarbiavimas tarp Rytų ir Vakarų tiek tradicinio transporto, tiek interneto valdymo ar aukštųjų informacinių technologijų vystymo srityje tikrai plėsis.

„Rytų-Vakarų transporto koridoriaus projekto įgyvendinimas suteikia galimybę traukiniams iš Šanchajaus į Lietuvą pristatyti krovinius ne per 45 dienas, kaip yra šiandien, o per 12 dienų“, – kalbėjo A. Kubilius. Premjeras pasidžiaugė, kad bendradarbiavimas tęsiasi.

Antras Azijos-Europos šalių transporto ministrų susitikimas kitais metais numatytas Kinijoje. Lietuva bus viena iš šio susitikimo rengėjų ir rėmėjų.

Pasirašytos Lietuvos verslo ir JK lietuvių organizacijų sutartys

Vilnius, spalio 6 d. (URM info) – Lietuvos ambasadorius Jungtinėje Karalystėje (JK) Oskaras Jusys spalio 4 d. Londone pasveikino bendradarbiavimo sutarčių pasirašymą tarp Lietuvos verslo konfederacijos „ICC Lietuva“ ir Lietuvos prekybos rūmų JK, Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos (JKLJS) bei Londono lietuvių „City“ klubo.

Pasirašymo iškilmėse O. Jusys

pažymėjo, jog šie susitarimai sustiprins Lietuvos verslo ir jaunimo, studijuojančio ir dirbančio JK, ryšius, sudarys sąlygas greičiau keistis informacija, įgyvendinti bendrus projektus ir jaunimo įgytas žinias užsienyje pritaikyti praktikoje Lietuvoje.

„Šių sutarčių pasirašymas prisidės prie Globalios Lietuvos kūrimo idėjos įgyvendinimo“, – sakė ambasadorius.

Prezidentė priėmė Brazilijos ambasadoriaus skiriamuosius raštus

Lietuvos prezidentė ir naujasis Brazilijos ambasadorius. **ELTA** nuotr.

Vilnius, spalio 6 d. (Prezident.lt) – Lietuvos Respublikos pre-

zidentė Dalia Grybauskaitė priėmė Brazilijos Federacinės Respublikos ambasadoriaus Goncalo de Barros Carvalho e Mello Mourao skiriamuosius raštus.

Prezidentė su ambasadoriumi aptarė Brazilijoje vykstančių prezidento rinkimų eigą. Valstybės vadovė paskatino ambasadorių aktyviau plėtoti dvišalius diplomatinius ryšius. Goncalo de Barros Carvalho e Mello Mourao pabrėžė, kad daug dėmesio skirs prekybinių ir ekonominių ryšių plėtrai, taip pat pažadėjo dvišalių santykių plėtrai pasitelkti Brazilijos Lietuvių Bendruomenę.

60 metų ambasadorius diplomatinę karjerą pradėjo 1976 m. Jis dirbo Brazilijos ambasadoje Romoje, Londone, Asunsjone, Paryžiuje, Lisabonoje. Nuo 2004 m. penkerius metus ėjo specialaus pasiuntinio pareigas Jungtinių Tautų Haičio stabilizavimo misijoje. Goncalo de Barros Carvalho e Mello Mourao – šeštasis Brazilijos ambasadorius, akredituotas Lietuvai. Diplomatas reziduoja Kopenhagoje.

Šiame numeryje:

- Telkiniuose. Padėka Seattle, WA Lietuvos Dukterims (p. 2)
- Gėda ir baimė Lietuvos gyvenime (p. 3)
- A. Vitkaus skiltis (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Nusikaltimas neturi tautybės ir pilietybės (p. 5)
- Laiškai, komentaras (p. 5)
- Šeiminkės patarimai (p. 8)
- „Ambersail“ (15) (p. 9)
- Dosnūs Vydūno fondas (p. 10)
- In memoria V. Bražėnui (p. 11)

Valiutų santykis
1 USD — 2.49 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kaip ir dauguma pokalbių, taip ir manasis redakcijos žodis iš Vilniaus prasidės trumpa orų apžvalga. Kurį laiką Lietuva dejavusi dėl per anksti ją aplankusių šalčių ir lietaus šią savaitę gali mėgautis tikra bobų vasara – saulė nuo pat ryto plieskia, oras, nors ir šaltokas, yra gaivus ir sausas. Tai pats geriausias laikas pasukti į vieną iš daugelio Vilniaus parkų ir pasiklausti, kaip po kojomis čėža margaspalviai lapai. Kokie kiti rudenėjančio Vilniaus ženklai? Bilietai į kai kuriuos spektaklius jau parduoti. Troleibuse „zuikiu“ važiuves vaikinai, priremtas kontrolierės, pasiūlė jai bilieto važiuoti pasiimti pas jį į namus. Ši, žinoma, mandagiai atsisakė. Pagrindinėse Vilniaus gatvėse pastebėjau metalines dėžutes su užrašu „Paaukokite litą ir taip paremkite Lietuvos vaikus.“ Šiuolaikiniame meno centre atidaryta paroda „Lietuvos dailė 2000–2010: dešimt metų“, skirta paskutiniajam Lietuvos dailės dešimtmečiui. Nors nuomonės apie ją įvairios, aplankyti verta. Beje, kaip ir dar daugelį kitų renginių, kurių Vilniuje ištis apstu.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00
JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

SEATTLE, WA

Padėka Seattle Lietuvos Dukterims

Pateikiame ištrauką iš Dievo Apvaizdos vienuolių laiško Seattle Lietuvos Dukterims už jų suteiktą paramą.

Kongregacijos vardu dėkoju Seattle Lietuvos Dukterims, juk jau nemažai metų paremiate pinigais mūsų seseris Liną Rinkauskaitę, vadovaujančią skautams, ir seserį Daivą Tumasonytę, vadovaujančią vaikų dienos užimtumo centrui. Jos abi labai džiaugiasi, kad gali šiaip taip išsiskirti iš vargingos padėties ir nesužlunga. Deja, tik Jūs esate mūsų rėmėjai ir pagalba mums, nes ligi šiol nelabai sekėsi gauti paramos iš kitur, nors buvo daug kur kreiptasi. Dievo Apvaizdos kongregacijos seserys meldžiasi kas dieną už jus visus geradarius po vakarinių liturginių valandų; mums yra džiaugsmas melstis už jūsų šeimas, vaikus, anūkus, jūsų rūpesčius ir troškimus. Prašome Dievo, kad atlygintų jums tikėjimo malone, ištverme darbuose, vilties paguoda ir džiaugsmu, kurie visada Jus lydėtų kasdienybėje.

Su didžia pagarba, Dievo Apvaizdos Seserų kongregacijos generalinė vyresnioji, sesuo **Leonora Kasiulytė**

Vaikų dienos užimtumo centre atsiskleidžia vaikų talentai.

* * *

Vaikų dienos užimtumo centras sausio mėn. suruošė šventinę popietę, kurioje vyko ne tik vaikų parodomoji programa su šokiais, tautinėmis dainomis, bet ir meno darbų paroda. Ankstyvą pavasarį vaikai dalyvavo akcijoje bibliotekoje, kur buvo parodyta jų rankdarbių paroda. Vaikų centras šiuo metu turi net tris vaikų šokio grupes, atstovaujančias centrui įvairiuose renginiuose. Įvyko velykinė popietė, per kurią svečiai turėjo galimybę ne tik stebėti vaikų kūrybinius bandymus, bet ir susipažinti su jų dailės darbų paroda ir

veiklos metraščiu. Centre neapseinama be tautinių dalykų, švenčiamos lietuviškos šventės. Į renginius noriai jungiasi ir romų vaikai. Per Kovo 11-osios – Lietuvos Nepriklausomybės – atkūrimo dieną patriotiška Danutė Janauskienė vaikams pasakojo ne tik apie šios dienos prasmę tautos istorijoje, bet ir apie lietuvių papročius, tradicijas. Tokiu būdu ugdomas vaikų pilietiškumas, savivertės samprata. Prieš Velykas ta pati mokytoja pasiūlė pamokyti vaikus dažyti margučius ypatingu marginimo vašku būdu. Vaikai jungėsi, mokėsi, džiaugėsi. Margučius dovanavo sunkiai besiverčiančioms šeimoms. Gegužės mėn. vaikai dalyvavo „Tau, Mama“ šventėje, o, atšilus orams, dalyvavo akcijoje, skirtoje atnaujinti senąsias miesto kapines. Centro auklėtiniai pasirodė didelei miesto publikai projekte „Susitikime penktadienį“ ir sulaukė gausių plojimų. Įvyko vaikų vasaros stovykla, kurios metu ne tik ilsėtasi, bet ir buvo skatinta tolerancija.

Džiaugiamės, mielos Seserys, kartu su Jumis tuo, ką jau turime, kuo galime pasidalinti ir džiaugtis, bei norime padėkoti Jums už vidinę šviesą, mūsų gerų sumanymų palaikymą. Tegu Visagalis laimina Jūsų kelius!

Panevėžio vaikų dienos užimtumo centro direktorė, seselė **Daiva Tumasonytė**

Dėkojame Jums už finansinę paramą ir įdėtą darbą įgyvendinant skautų vasaros stovyklą. Jūsų entuziazmas ir nuoširdžios pastangos yra puikus pavyzdys mums visiems.

Seselė **Lina Rinkauskaitė**

„Tulpė Times“,
2010 m. rugsėjis, nr. 3

Vaikų dienos centro vaikai aplankė miesto kapines.

SEINAI, LENKIJA

Nepriklausomybės kovas įamžinant...

Dar prieš metus, kartu su Seinų lietuviais, sumanėme įamžinti lietuvių laisvės kovas šiame krašte ir tokiu būdu pagerbti čia žuvusių savanorių atminimą.

Nusprendėme, kad geriausiai tam tiks akmuo – tvirtas ir paprastas... Tokį radome šalia Seinų, laukuose. Atvežti ir pastatyti šį atminimo ženklą į parinktą vietą, šalia lietuviškos „Žiburio“ mokyklos, be vietinių lietuvių geranoriškos pagalbos nebūtume įstengę.

Iš Beržininko kapinių į minėto akmens pamatą simboliškai „atgulė“

lietuvių savanoriams skirtas senasis paminklas, kuris buvo ne kartą vandulį nuverstas ir daužytas.

Taigi, dirbdami ranka rankon, atminimo akmenį pastatėme kaip tik laiku – tuomet, kai lygiai prieš 90 metų čia griaudėjo laisvės kovos.

Šį paprastą, pilkasermėgį Jotvos laukų akmenį, skyrėme atminti visiems šio krašto vyrams, išėjusiems ir nebegrįžusiems iš kovos... Žuvusiems už ją – už vienintelę Tėvynę...

**Lietuvių sąjunga
„Tauta ir Tėvynė“**

GĖDA IR BAIMĖ LIETUVOS POLITINIAME IR VIEŠAJAME GYVENIME

Pranešimas skaitytas 57-ame Santaros-Šviesos suvažiavime
Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL,
2010 m. rugsėjo 11 d.

VIRGINIJUS SAVUKYNAS

Šiame pranešime pasižiūrėsiu į Lietuvos politinį gyvenimą per baimės ir gėdos prizmę ir tai darydamas pasiremsiu garsaus kultūros semiotiko Jurijaus Lotmano mintimis, kuris rašė, kaip gėda ir baimė funkcionuoja kultūroje. Gėda ir baimė yra du skirtingi sankcijos būdai: bijoma kažko iš išorės, kai tuo tarpu gėda ateina iš vidaus – gėdijamasi to, kas yra priimama viduje ir nėra gerai. Nuo gėdos jausmo nepabėgsi, nes gėda gali būti net ir tada, kai esi vienas, kai niekas tavęs nemato. Tad baimė yra kontrolės iš išorės, o gėda – iš vidaus priemonė. Tad, galima sakyti, pirmasis sankcijos būdas – gėda – yra susijusi su moralės sfera, o antrasis – baimė – su juridine. Tačiau, kaip teigia Lotmanas, tai tik paviršutinė analogija.

Pažiūrėkime į Lietuvos viešąjį gyvenimą. Mano nuomone, Lietuvos politiniame gyvenime garbės ir gėdos mechanizmas jau neveikia. Kitaip tariant, politinės bendruomenės lyg ir nebėra, nes tas mechanizmas, kuris organizuotųsi pagal vertę ir gėdą, yra tiesiog sunaikintas. Ir jeigu buvo kokie nors nerašyti politiko elgesio kodeksai, tam tikras politiko garbės ir gėdos suvokimas, tai buvo ištrinta. Ryškiausia tai buvo daroma, mano nuomone, paksogeito metu, kai tuometinio Lietuvos prezidento Rolando Pakso šalininkai iškėlė mintį esą teisingumą Lietuvoje vykdo teismai, o kol jie Pakso nenuteisė, tol jis nekaltas. Aišku, teismai ir sprendžia, kas yra kaltas ir kas ne, bet baimė yra tas didysis mechanizmas. Ką ši logika reiškia? Ji reiškia, kad Lietuvos politinį gyvenimą turi valdyti tik teisinis aparatas ir jos struktūros. Tokia logika atmetė kaltės ir gėdos supratimą. Ir dar atmetama mintis, kad politinė bendruomenė pati turėtų tam tikras normas, pagal kurias galėtų save organizuoti. Ir paksogeito skandalas ne tik buvo politinės moralės žlugimas, bet

ir autodestrukcinis veiksmas, mėginantis politinę bendruomenę – nebeliko mes, kurie savo elgesį apsibrėžtų pagal vertę. Paksogeito pasekmių ilgai nereikėjo laukti. Ši logika – teismus, kol teismas nenuteisė – labai tiko politikams, ja naudojosi Viktoras Uspaskichas ir daugelis kitų. Galų gale pažvelkime į dabartinį Seimą, kurį Lietuvos Prisikėlimo partija pavertė karnavalu, kur apie garbės suvokimą tikrai nėra ką kalbėti.

Yra dar viena tendencija. Tai politikų rezistencija visuomenės atžvilgiu. Pavergtieji kuria įvairias pasipriešinimo, rezistencijos taktikas prieš tuos, kurie yra pavergėjai. Ir viena iš tokių taktikų yra Ezopo kalba. Tos Ezopo kalbos naudojimo praktikų Lietuvos istorija labai daug žino.

Lietuvoje politikai turi galią ir tą kalbinę taktiką jie naudoja visuomenės atžvilgiu, pavyzdžiui, aiškin-

Lietuvos politiniame gyvenime garbės ir gėdos mechanizmas jau neveikia. Kitaip tariant, politinės bendruomenės lyg ir nebėra, nes tas mechanizmas, kuris organizuotųsi pagal vertę ir gėdą, yra tiesiog sunaikintas. Ir jeigu buvo kokie nors nerašyti politiko elgesio kodeksai, tam tikras politiko garbės ir gėdos suvokimas, tai buvo ištrinta.

Virginijus Savukynas.
Dalios Cidzikaitės nuotr.

dami savo nelabai teisingus poelgius. Pavyzdys – taip pat iš Pakso prezidentavimo pradžios. Kai vyko jo inauguracija, buvo paskelbta žinia, kad koncerto metu bus dalijama arbata su romu. Tada kilo pasipiktinimas, kaip čia galima tautą girdyti. To sumanymo autorius Gintaras Šiurkus, tuometinio prezidento Pakso patarėjas, sakė, kad ne, ne, aš turėjau omenyje, kad arbata su romu yra tik pavadinimas, ten nebus jokio romo. Taip buvo išsisukta.

Ta pati taktika labai mėgstama ir vėliau. Tų pavyzdžių galima dauginti ir toliau. Pvz., iš dabartinio Seimo, kai Seimo narys Linas Karalius Seimo darbo metu išsiruošė pakeliauti po Tailandą. Vietoj to, kad prisipažintų padaręs blogai, jis pradėjo meluoti, kad dėl tėvo važiavo, neva jis buvo sugrįžęs. Taigi, nebijoma meluoti žmonėms, nėra jau gėda tą daryti.

Gėdos mechanizmo nebuvimas liudija, kad bent jau šia prasme neturime politinės bendruomenės. Garbė ir gėda yra lyg kodas, kuris funkcionuoja mūsų bendruomenėje, kai kiekvieno kito dalyvaujančio viešajame gyvenime

Nukelta į 9 psl.

Kai girtini ketinimai baigiasi nelauktomis pasekmėmis

ALEKSAS VITKUS

Nors dar vos tik prieš keletą metų rašiau, kaip Amerikoje pasibaigė taurus prohibicijos bandymas, noriu prie temos grįžti ir pažvelgti, kaip kieta ir primygtina idealistų propaganda taip paveikė amerikiečius balsuotojus, kad jie patys atsisakė savo šimtmečio naudotos teisės ir leido valdžiai tą teisę atimti Konstitucijos XVIII pataisa. Kaip jie leido sužlugti alkoholio prekybai – penktajam pagal dydį JAV verslui?

XIX amžiaus Amerikoje idealizmas tikrai vešėjo. Visuomenėje dygo įvairios grupės, kurios rūpinosi gerinti prispaustų, neturinčių visų jiems priklausiusių teisių, žmonių gyvenimą. Tai buvo juodosios rasės žmonės, moterys, darbininkai, imigrantai, neįgalūs žmonės, alkoholikai ir kiti. Viena iš veikiausių tokių grupių buvo 1833 m. įkurta Woman's Christian Temperance Union (WCTU), įvairiais būdais bandžiusi priversti girtuoklius atsisakyti alkoholio vartojimo.

Kova už alkoholio uždraudimą, prasidėjusi jau XIX a. pradžioje, tęsėsi iki jos sėkmingos pabaigos 1920 m. Billy Sunday, garsus beisbolo žaidėjas, tapęs nenumaldomu evangelistu, pranašavo, kad uždraudus alkoholį „vyrai nesvyrinės, moterys šypsosis, o vaikai juoksis”.

Ėjo metai, ir judėjimas stiprėjo. Atsirado dar viena organizacija „Anti-Saloon League” (ASL), savo pirmuoju tikslu pasirinkusi kovą prieš salius (karčiama, smuklė) arba visišką alkoholio uždraudimą. ASL pradžioje vadovavo pastorius Howard Russell, prie kurio 1891 m., pasiklausęs jo pamokslų, prisijungė ryžtingas ir labai gabus kalbėtojas advokatas Wayne Wheeler (1869–1937).

ASL taktika buvo remti politikus, kurie pasisakydavo už prohibiciją. Jos priešininkams buvo prikišamas alkoholio blogybių neįvertinimas ir suokaltis tarp saliuų savininkų ir korumpuotų politikų. Tokia ASL strategija buvo tokia sėkminga, kad jau prieš Pirmąjį pasaulinį karą bent pusė Amerikos piliečių gyveno taip vadinamose sausose („dry”) apskrityse. 1851 m. Maine valstija buvo pirmoji, kuri alkoholį uždraudė visos valstijos mastu.

Prohibicijos oponentai priešinosi jos įvedimui, argumentuodami, kad ją įvedus valstybė nustos jai taip reikalingų, iš alkoholio mokesčių surenkamų pajamų. Kaip tik tuo laiku (1913 m.) buvo priimta XVI Konstitucijos pataisa, leidžianti Kongresui įvesti pajamų mokesčius. Taip vienas svarbus buvęs argumentas prieš prohibiciją atpuolė.

Ir kai 1913 m. Kongresas 246:95 balsų santykiu nubalsavo nepaisyti prez. Howard Taft veto dėl įstatymo, kuris būtų neleidęs importuoti alkoholį į „dry” valstijas, ir abejojantys politikai pamatė, kokia įtakinga yra ASL. Tai suprato ASL vadovai ir pakeitė savo taktiką – užuot kovoję dėl kiekvienos valstijos atskirai, jie nutarė imtis pastangų pakeisti Konstituciją, kas laiduotų alkoholio uždraudimą visose Jungtinėse Valstijose. ASL pasiuntė auksaburnį Wayne Wheeler į Washington DC, kur jis netrukus pagarsėjo kaip labai veiksmingas lobistas.

Nors dėl prohibicijos Kongrese kasmet buvo diskutuojama jau nuo 1876 metų, tik 1914 m. klausimas pagaliau išėjo iš už komitetų ribų. WCTU vadovė Frances Willard ir kitos moterų organizacijos prisidėjo prie ASL, ir 1914 m. gruodžio 22 d. Atstovų rūmuose už prohibiciją buvo nubalsuota 197:190 santykiu. Nors Konstitucijoje reikalaujama 2/3 dauguma nebuvo pasiekta, daugelis „wet” politikų išsigando ir po truputį perėjo į „dry” pusę.

Už Wheeler stumiamą prohibiciją ėjo visi evangelistai ir reformatoriai kaip Billy Sunday, Jane Addams ir kiti. Prie jų prisidėjo „Industrial Workers of the World” (IWW), aiškindami, kad alkoholis esąs kapitalistų ginklas prieš darbininkus. Pietinėse valstijose įtakinga Ku Klux Klan organizacija, nekenčianti daugiausiai miestuose gyvenančių imigrantų, irgi ėjo už prohibiciją.

Naujai įvesti pajamų mokesčiai darė prohibiciją finansiskai įvykdoma. Moterų teisių kovotojai ją darė politiškai priimama. Iki pergalės truko lemiamo postūmio, ir jis atėjo, kai prez. Woodrow Wilson 1917 m. balandžio 2 d. paskelbė kaizerio Vokietijai karą, kilo nežabota neapykanta Vokietijai, ir bet kokiai vokietiškumo apraiškai. Buvo plačiai kalbama, kad „mes turime vokiečius priešus Prancūzijoje, turime jų ir pačioje Amerikoje, bet didžiausi mūsų priešai yra ‘Pabst, Schlitz, Blatz ir Miller’ alaus bravorai”, kurių savininkai, visi prohibicijos priešai, buvo vokiečių kilmės.

Prieš vokiečius nukreiptas sentimentas vis augo. Masės plūdo visa, kas vokiška. Iowa gubernatorius uždraudė kalbėti vokiškai viešose vietose. Boston buvo neleista groti Beethoven muzikos. Rauginti kopūstai (sauerkraut) buvo perkrikštyti į „liberty cabbage”. Wheeler trynė rankas, kai 1917 metų rudenį Kongresas priėmė XVIII Konstitucijos pataisą.

Kad pataisa įsigaliotų, ją turėjo priimti 3/4 iš 48 tuometinių JAV valstijų. Tai įvyko neįtikėtina greitai, kai 1919 m. sausio 29 d. Nebraska valstija 96:0 santykiu nubalsavo už pataisą ir tuo padarė ją sudėtine Konstitucijos dalimi. Visa Amerika tapo „dry”.

Deja, šis taurus prohibicijos eksperimentas nepavyko. Jis tik išugdė Amerikoje galingą kriminalinį elementą: užuot sumažinus padidino alkoholio vartojimą, pripratino piliečius prie įstatymo laužymo ir atėmė iš valstybės milijonus teisėtų mokesčių. Apie prohibicijos laikotarpį jau buvau rašęs anksčiau. 1933 m. gruodžio 5 d., jau prez. Franklin D. Roosevelt kadencijos metu, XVIII pataisa buvo atšaukta pagal XXI pataisą, panaikinusią prohibiciją.

„DRAUGAS“ lietuviškai

Redaktorė **Laima Apanavičienė**
laimaa@hotmail.com

„Rudens simfonija“ mokykloje

7A klasės mokinės apžiūri parodėlę „Rudens simfonija“.

Vincento Reneckio ir Viltės Vaitkutės „Rudeninės simfonijos“ „dalyviai“.

Spalio 1 d. Čikagos lituanistinė mokykla kvepėjo rudeniui. Per 60 mokinių kartu su tėveliais „sugrojo“ „Rudens simfoniją“ – iš gražių spalvotų lapų, iš vaisių, daržovių, iš rudeninių gėlių, o svarbiausia – iš vaikų minčių ir didelės geros širdies.

Parodėlė buvo skira tarptautinei Mokytojo dienai, kuri švenčiama spalio 5 d. Ir mus pavyko! Mokytojos liko patenkintos tokia dovana, nes tiek išmonės, tiek minčių, ir tiek darbo buvo įdėta į šią „simfoniją“, kad stebėjosi ir maži, ir dideli.

Ko tik čia nebuvo – iš džiovintų lapų susuktos rožės, iš moliūgų ir kitokių daržovių ropojantis vėžlys, voras-aštunkojis, paukščiai egzotiškomis uodegomis, peliukų šeimyna ir dar daug įvairiausių kitų gyvūnų. Iš lapų padarytos mozaikos, sukurti paveikslai, vaisių pintinės ir gėlių puokštės džiugino mūsų akis, kėlė nuotaiką tą labai vėjuotą pirmąjį spalio šeštadienį.

Daugelis darbėlių buvo padaryti kartu su tėveliais. Smagu, kad kūrybiname darbe dalyvavo visa šeima. Bet buvo ir darbėlių, kuriuos vaikučiai atliko savarankiškai – šie buvo patys įdomiausi.

Parodėlę apžiūrėjo visų klasių mokinukai, mokytojos ir daugelis tė-

velių, kurių gausu mokykloje kiekvieną šeštadienį. Paprašę išrinkti labiausiai patikusius ir gavę jų sąrašą, turėjome pasitarti su tautodailės mokytoja Daiva Blažulioniene, kam skirti laimėjimus.

Dėkojame Balzeko lietuvių kultūros muziejaus darbuotojai ir ČLM mokyklos mokinių Vincento bei Viltės mamai Karilei Vaitkutei už bendradarbiavimą įteikiant apdovanojimus – bilietus į Brookfield zoologijos sodą. Keturiasdešimt trys bilietai buvo išdalinti gražiausių darbėlių kūrėjams. Dailės mokytoja Daiva, direktorės pavaduotoja Laima Apanavičienė ir parodėlės organizatorė Audronė Sidaugienė, įteikdamos laimėjimus, gėrėjos vaikų džiaugsmu, gavus dovaną. Ne vienas vaikas prisipažino, kad dar ne karto zoologijos sode nebuvo ir kad labai nori pamatyti dramblį, žirafą...

Nedalyvavę parodėlėje vaikai buvo nusiminę, nes visi norėjo gauti tokį apdovanojimą. Apžiūrėję parodėlę, pasisėmę minčių pažadėjo, kad kitais metais būtinai ir patys dalyvaus.

Taigi, dalininkas Ruduo jau čia! Jis jau pradėjo savo darbą, o prie jo prisijungė ir Čikagos mokinukai su tėveliais. Ačiū jiems.

Audronė Sidaugienė

3A klasės mokiniai ir jų mokytoja Dalia Stonkuvienė džiaugiasi laimėję bilietus į zoologijos sodą.
Laimos Apanavičienės nuotraukos

Jeigu aš būčiau lituanistinės mokyklos mokytoja

– Kodėl mano dukra gavo blogus pažymius?

– Kodėl mano dukra girdi angliškus žodžius lietuviškoje mokykloje?

– Kodėl mano sūnus mokosi blogiau, nei aš mokiausi?

Kodėl, kodėl, kodėl? Aš esu lituanistinės mokyklos vedėja. Šiandien – tėvų susirinkimas. Aš prisimenu savo pirmą tokį susirinkimą. Tokius klausimus uždavinėjo man tėvai. Aš buvau penkiolikos metų. Aš buvau mokytoja tada. Ir man buvo baisu...

Aš atsakiau klausimus šitaip:

– Jūsų dukra blogai atliko uždavinį.

– Noriu, kad visi vaikai viską suprastų.

– Aš prisimenu, kaip man buvo, kai lankiau mokyklą. Nenorėjau kelti rytais. Gramatika buvo neįdomi. Reikėjo noro mokytis lietuvių kalbą. Aš noriu, kad vaikai norėtų. Kad vaikams nebūtų, kaip man buvo...

Tėvai klausė apie mokymo bū-

dus. Lyg nemokėčiau. Na, gerai, gal ir nemokėjau, bet žinojau, ką norėjau daryti su tais vaikais. Aš daviau jiems asmeninius namų darbų planus. Pvz., Onytė žaidžia futbolą trečiadieniais ir gieda chore ketvirtadieniais. Jai sudariau planą, kad ji tomis dienomis mažiau turėtų ruošti pamokų. Kitomis dienomis, pvz., penktadieniais, darbo daviau daugiau, nes šeštadieniais nebūna pamokų amerikietiškoje mokykloje. Aš taip pat nusprendžiau, kiek namų darbų užduoti, kad visi beveik visada galėtų viską atlikti.

Rašinėliai buvo dar kitas reikalas. Kartais vaikai galėjo išsirinkti temą iš kokių trijų temų, kartais balsavo už kokią temą, kartais patys sukurdamo temą visai klasei arba sau. Visos temos buvo kūrybiškos. Beveik kiekvieną savaitę arba gal kas kitą savaitę vaikams reikėjo rašyti rašinėlius.

Gramatika – sunkiausia pamoka. Visaip. Kai mokėsi tiesioginę kalbą,

vaikai grupėse rašė ir paskui pristatė trumpą vaidinimą. Linksniavo ir asmenavo žodžiu ir raštu, taip pat žaidė linksniavimo ir asmenavimo žaidimus. Literatūrai skaitėme knygas ir keletą ištraukų. Mokiniai daugiausiai skaitė lietuvių autorių knygas ir keletą gerų vertimų – Astrid Lindgren parašytą „Rasmusas klajūnas“ arba „Mažasis princas“. Aš taip pat patariau vaikams, kokias knygas skaityti.

Aš norėjau, kad mano pamokos nebūtų nuobodžios. Istorija buvo labai smagi, prisimenu. Vasario 16-ajai mes kūrėme dokumentą (panašiai kaip Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, bet asmenišką, pvz., „Kaip patobulinti mūsų mokyklą?“). Po juo visa klasė ir aš pasirašėme. Sausio 13-tajai sukūrėme laužą. Liepos 6-tajai buvo paruoštas vaidinimas apie Mindaugą (vestuvės, istorija, krikštas ir karūnavimas). Paskui vaikai darė karūnas. Ruošiantis Joninėms mokinau mergaites pinti vainikus, klasė

žaidė, šoko ir dainavo.

Vaikų supažindinimui su lietuvių ir kitų kultūrų (Graikijos/Romos, Egipto ir Skandinavijos) dievais ir deivėmis uždaviau paskaityti apie tas kultūras. Vaikai išsirinko dievą ar deivę. Poromis, vaikai sukūrė „susi pažinimo“ filmus apie mitų dievus ir deives ir išvaidino mitus, pvz., „Pandoros skrynia“. Paskui buvo dievų susitikimas, kurį aš filmavau...

...

Beveik pamiršau kur esu. Kokie geri prisiminimai! O dabar visa mokykla tokia. Bet geriausi prisiminimai yra mokytojavimo prisiminimai.

Aš tikrai norėčiau būti tokia mokytoja, jeigu kada nors būsiu lituanistinės mokyklos mokytoja. Bet dabar tai tik svajonė.

Gabrielė Gedo

Kristijono Donelaičio
lituanistinė mokykla, 6 klasė
Washington, DC

KOMENTARAS

Nusikaltimas neturi tautybės ir pilietybės

ZENONAS V. REKAŠIUS

Šešiolika dienų iki Čikagos priemiesčio keliavusiame rugsėjo 8 d. „Drauge“ gerokai nustebino Stasio Goštauto straipsnis „1941 metų Lai kinoji vyriausybė: du požiūriai“. Stebina ne rimto, inteligentiško išeivijos autoriaus požiūris į tą „Laikinąją vyriausybę“ ar pora netikslumų (k. a., Juožas Ambrazevičius-Brazaitis buvo švietimo, ne kultūros ministras), net ir ne autoriaus noras ginti „Laikinąją vyriausybę“ nuo Tomo Venclovos ir Leonido Donskio kaltinimų, nors galima rimtai pasiginčyti, ar šie kaltinimai tėra tik „visiškai nepagrįsta bjauri sovietinė propaganda“.

Goštautas už žydų tautinės grupės narių padarytus tikrus ar tariamus nusikaltimus linkęs priekaištauti visai grupei. Jis, pavyzdžiui, rašo: „Jeigu pirmosios okupacijos metu žydai nebūtų taip noriai ir aktyviai dalyvavę sudarant išvežimo sąrašus, kalėjimuose kankinant nepriklausomos valdžios atstovus, gal dauguma lietuvių, jeigu būtų galėję, būtų pasipriešinę Holokaustui?“ Tokiu būdu dėl pasyvios daugumos lietuvių laiky senos holokausto akivaizdoje jis kaltina pačius žydus. Ir beveik tuo pačiu atsikvėpimu mums primena tuos lietuvius, kurie gelbėjo nekaltai, be jokio teismo žudomus žydus.

Tačiau geri darbai daromi ne tam, kad geradarių skaičius būtų lyginamas su nusikaltėlių skaičiumi ir toks „moralinių svarstyklių“ principas naudojamas savos grupės nusikaltėlių nusikaltimams atverti. Tuo tarpu Goštautas klausia: „Ar kas žino, kiek žydų balsų protestavo dėl lietuvių žudymo per pirmąjį bolševikmetį? Kiek žydų bendradarbiavo su bolševikais, kankindami ir tremdami lietuvius į Sibirą?“

Įprotis kalbėti apie kokios nors tautybės žmonių padarytus tikrus ar tariamus nusikaltimus taip, lyg nusikaltėliai būtų visi tos tautybės žmonės, yra dar gana dažnas reiškiny lietuvių žiniasklaidoje. Ir šios mano pastabos nėra skirtos kam nors priekaištauti ar pamokslauti. Priešingai, praeityje esu ir pats keikęs žydus, ypač skaitydamas nepriklausomybės laikais leistą komunistinę pogrindžio spaudą. Prisimenu, kaip džiaugėsi Maskvoje Lietuvos komunistų pogrindžiui leistas „Priekalas“ (1934 m. gruodis), kad Kaune tų metų pabaigoje komjaunimas turėjo jau apie 240 vaikų, iš kurių apie 40 nežydų vaikai. Panašūs pavyzdžiai lyg ir rodytų, kad žydai, bent per pirmąjį sovietmetį, buvo Lietuvai nelojaliausia mažuma. Nejau tokias statistines išvadas siūlantys skaičiai nieko nereiškia?

Deja, taip. Skaičiai, paremti statistinėmis iškarpomis, o ypač tie, kurie apeliuoja į „sveiką protą“, paprastai perša morališkai klaidingas išvadas, nes išplečia jų galiojimo ratą. Jei gu, pavyzdžiui, vietoje Kauno pana grinėtųme 1934 m. Lietuvos kaimo

pogrindžio komjaunuolių sudėtį, tai rastume, kad žydų ten beveik nėra ir stebėtumėmės, kodėl žydų tautinė mažuma buvo keleriopai lojalesnė už lietuvius. Štai kodėl su skaičiais reikia elgtis labai atsargiai.

Norintiems išvengti panašių „sveiko proto“ skaičių padiktuotų klaidų galiu patarti porą paprastų taisyklių:

1. Nusikaltimai neturi tautybės, pilietybės ar religinės priklausomybės (išskyrus tuos išimtinus atvejus, kai nusikaltėliai tapatinasi su savo nusikaltimu, k. a., Vokietijos naciai su holokaustu, bolševikai su stalinistiniu teroru ar viduramžių krikščionybė su inkvizicija) ir

2. tautybės, pilietybės ar religinės priklausomybės taip pat neturi ir geri darbai (išskyrus tuos išimtinus atvejus, kai geradariai tapatinasi su savo gerais darbais). Geri darbai daromi ne tam, kad jais būtų pateisinama tos pačios grupės nusikaltimai.

T. Venclova nusipelnė pagarbos už tai, kad turbūt daugiau negu bet kas kitas mūsų raštijoje griovė mitą apie Lietuvos žydų kaltę dėl juos 1941 metais ištikusios tragedijos. Todėl jaučiu savotiškai keistą pareigą ginti T. Venclovą ne tik nuo S. Goštauto priekaištų dėl sovietinės propagandos skelbimo, bet ir nuo paties Venclovos. Nes tame pačiame „Akiračių“ tinklalapyje paskelbtame straipsnyje „Aš dūstu“ Venclova priekaištuoja lietuviams už tai, kad šie mėgsta čečėnus ir palestiniečius. Tarsi visi čečėnai ir palestiniečiai būtų teroristai...

Ir pabaigai dar trumpa pastaba dėl Laikinosios vyriausybės. Kad joje buvo ir gerų žmonių, tai aišku ir be įrodinėjimų. Pagaliau ir blogi žmonės ne visą laiką būna blogi, ir priešingai. Bėda su ta Laikinąja vyriausybe ta, kad ji prisistatė ir paskelbė nepriklausomybės atkūrimą ne sukilimo, o Lietuvių aktyvistų fronto vardu. Ir kreipėsi dėl pripažinimo ne į kitas vyriausybes, o tik į tuometinę nacional-socialistinės Vokietijos Vyriausybę ir siūlėsi dalyvauti kovoje už Naująją Europą, kuriai vadovavo Adolfas Hitleris. Skandalas kilo po daugelio metų, kai nepriklausomybę atgavusios Lietuvos Seimas nusprendė paskelbti šį Laikinosios vyriausybės siūlymąsi į hitlerinės Vokietijos satelitus dabartinės Lietuvos valstybiniu aktu. Šitą Seimo nutarimą vargu ar būtų galima aiškinti kitaip, kaip pasityčiojimą iš Holokausto. Tokiu būdu prezidentui Valdui Adamkui neliko kitos išeities, kaip, nepasirašius tokio įstatymo, laikinai išvykti iš Lietuvos. Nežinau, kieno iniciatyva buvo Seime priimtas šis daug gėdos ir žalos Lietuvai padaręs nutarimas, bet tuometiniam Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui pavyko padaryti beveik įstatyminį stebuklą – įtikinti Seimą paskelbti, kad toks nutarimas niekada nebuvo padarytas.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

NEAIŠKIOS SĄVOKOS

Joe Kulio laiške („Draugas“, rugsėjo 29 d.) apie Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapiją slypi neaiškos sąvokos. Šventovė yra bažnyčia, koplyčia ar vieta, tikslingai įsteigta tam tikram pamaldumui palaikyti ir maldininkų šventkeliones priimti. Marquette Park buvęs vikaras, vėliau klebonas kun. Anthony Markus labai puoselėjo Šiluvos Marijos pamaldumą. Jeigu tai plačiai (ir ne tik tarp lietuvių) išplistų, Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia galėtų tapti Šiluvos šventove, išlikdama parapija. Čikagos arkivyskupijoje yra 14 šventovių, pvz., Šv. Ritos, Jėzaus Širdies, M. Kolbės. Vienai vyskupijai didelis skaičius. Vysk. Gustavo Garcia-

Siller tikrai nesiekia Marquette Park bažnyčiai šventovės lygmens. Mintyje sergėtina užuomina, kad nebegalinti išsilaikyti ir mažai lankoma bažnyčia kartais pripažįstama gyvo pamaldumo šventove, kad nuostabiai graži ir pagrindinė lietuvių bažnyčia išliktų. Apsukus J. Kulio sakinį: jei parapijos gyvenimas numirs, gal pasisektų bažnyčią išlaikyti kaip Šiluvos šventovę.

Nėra ko kardinolui laiškų rašyti. Geriau už rankos sutuoktinį, vaikus, anūkus ir kaimynus į Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčią, veikiančią 365¼ dieną per metus, atsivesti.

Antanas Saulaitis, SJ,
Lemont, IL

NĖRA REIKALO BAIMINTIS SVETIMŲ RELIGIJŲ

Pasiimu paštą ir nudžiungu: šeštadienio „Draugas“ atkeliavęs tą pačią dieną. Puiku. Skaitau. Redaktorės D. Cidzikaitės vedamasis puikus ir juo džiaugiuosi, bet priežastis, kuri jį iššaukė, apstulbino. Kelintieji šie metai: du tūkstančiai dešimtieji? Ar gali būti, kad plačiosios žiniasklaidos sklaida per televiziją, kompiuterį, žurnalus ir laikraščius mūsų visai nepalietė, kad norime likti uždari visoms mintims, visoms idėjom, esančioms už mūsų kiemo, už mūsų kaimo? Ar galvojame, kad tik tarp mūsų sutelktas visas gėris, visas grožis, o nuo visa kita reikia gintis kaip nuo piktybinės bacilos? Kaip gaila, kad bijome pakopti truputį aukščiau ir žvilgtelėti virš savo apsauginių tvorų: ką Dievo malonė dovanojo tai pasaulio kertei ir ko galim iš jos pasimokyti. Man atrodo, kad Dievas yra dos-

nus: Jis sėja išmintį ir grožį visur. Jei turime pamaldaus kritinio mąstymo, nėra reikalo baimintis svetimų religijų, priešingai – jose reikia rasti grožio ir gėrio.

Aš prenumeruoju žurnalus „America“ ir „Commonweal“. Abu katalikų leidžiami. Pirmasis – tėvų jėzuitų, o antrasis – katalikų pasauliečių. Juose dažnai pasirodo rimtų straipsnių apie kitus tikėjimus, jų pradininkus ar dabartinius vadovus ar teologus. Laiškuose redaktoriams būna diskusijų, bet niekas neprašo, kad tų straipsnių nespausdintų. Aš tikiuosi, kad ir „Draugas“ nepabūgs ateityje spausdinti straipsnių, kurie praplatintų mūsų akiračius. Dieve Jums padėk!

Lilė Gražulienė
Grayslake, IL

TIKROVĖ

Nelengva dorotis su tikrove, juo lab literatūrine arba menine. Gyvenimiškoji natūraliai mus supa, lėpina, baudžia, vėto ir mėto, veda, klaidina, bet ilgainiui nuvairuoja maždaug skirta vaga. Rasi, toks gyvenimas. Taip buvo, yra ir bus. Keliauji evoliucijos keliu. Jei esi giliai tikintis, meldiesi, kad viskas išeitų į gera.

Kitas dalykas literatūrinė – su metaforomis, minčių skrydžiais, absurdais, vaizduote, sapnais, paradoksis, vizijomis, angelais, šmėklomis... Grumtis su šiuo labu jau reikia kitokio psichinio užtaiso, rafinuotų smegenų, atsparių nervų. Mokyklose išmokti fizikos dėsniai čia nedaug tepadeda. Jokia praktiška moralė taip pat ne. Esi bombarduojamas kažko metafiziško, paslaptingo, bet galiausiai įsitikini – tai tik žaismas sąvokomis, virtualiais vaizdiniais. Vis tiek sumaištis lieka rezginiu. Tuštuma – kiauryme. Blefai – apgaulė. Fasonas – dirbtinum. Kai kam puiki pramoga.

Būtinai turi persiorientuoti. Už-

miršk tikrovę. Užmiršk matematiką ir logiką. Užmiršk jausmų sferą – liūdesį ir džiaugsmą, troškimą, lūkestį, viltį, neviltį, svajonę, meilę... Nepasitikėk kitų sentimentais. Jokiu būdu nesivadovauk -izmais, tave stumdžiusiais jaunystės laukuose.

Stenkis pamilti naujas žodžių sandūras. Pavyzdžiui, kad ir tokį poeto John Ashbery pasakymą: „Ne tai, kad esame trenkti, esame gerokai ir keisti, nelyg ledai ledų kūgyje.“ Taigi tik trumpam tirpstantys savo saldybėje. Su šia New York poeto citata tenoriu pabrėžti, kokia tirpstanti yra ne tik mūsų esama tikrovė, bet ir kuriama literatūrinė tikrovė. Į ją šiaip žmonės nekreipia dėmesio, skaitytojai gal permeta akimis. O kai kurie literatūrologai (toks jų akademinis darbas) sudarinėja tirpstančias teorijas.

Būti tikram nėra lengva. Dažnu atveju – neįmanoma.

Pranas Visvydas
Santa Monica, CA

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefoną numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Lietuva skatins užtikrinti žurnalistų saugumą

Vilnius, spalio 6 d. (ELTA) – Lietuva skatins Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) šalių vyriausybes imtis aktyvesnių priemonių žurnalistų saugumui užtikrinti, dėti daugiau pastangų prievartos prieš žurnalistus atvejams tirti ir pabrėš žiniasklaidos savireguliacijos svarbą, teigė Lietuvos nuolatinis atstovas prie ESBO Renatas Norkus Varšuvoje vykstančioje ESBO Peržiūros konferencijoje.

„ESBO valstybės turėtų atkreipti dėmesį į poveikį, kurį žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui daro sparčiai besivystanti naujoji žiniasklaida internete ir technologijų plėtra. Taip pat jos neturėtų riboti saviraiškos laisvės internete, priimdamos naujus įstatymus, kuriais siekiama spręsti su naujomis technologijomis atsirandančius iššūkius“, – sakė R. Norkus.

Pirmininkavimo ESBO metu Lietuva taip pat ketina pabrėžti nepriklausomų žmogaus teisių institutų svarbą demokratijai stiprinti. Šiuo metu daugelyje šalių jau veikia ombudsmenų institucijos ar nacionalinės žmogaus teisių komisijos, tačiau, R. Norkaus nuomone, būtina siekti, kad šios institucijos veiktų geriau, būtų politiškai nepriklausomos, aktyviau dirbtų su pilietine visuomene ir teiktų siūlymus, kaip gerinti politiką žmogaus teisių srityje.

Tęsdama dabartinio ESBO pirmininko Kazachstano įdirbį pakantumo ir nediskriminacijos srityje ir pasinaudodama teigiama bendradar-

biavimo su ESBO Demokratinėse institucijų ir žmogaus teisių biurų patirtimi vykdant pakantumo švietimo programas, Lietuva 2011 m. siūlys ESBO šalims skirti daugiau dėmesio pakantumo švietimui kaip priemonei užkirsti kelią neapykantos nusikaltimams.

ESBO Peržiūros konferencijoje dalyvavo ESBO valstybių delegacijos, ESBO institucijų ir misijų nariai, nevyriausybinių organizacijų. Renginyje dalyvavo ir Lietuvos nevyriausybinių organizacijų atstovai – Lietuvos žmogaus teisių stebėjimo instituto direktorius Henrikas Mickevičius, Kauno Vytauto Didžiojo universiteto profesorius, Vilniaus jidiš instituto direktorius Šarūnas Liekis ir Jono Pauliaus II lenkiškos gimnazijos direktorius Adamas Blaškevičius.

ESBO Peržiūros konferencijoje apžvelgiamas visų 56 ESBO šalių įsipareigojimų vykdymas žmogaus teisių, demokratijos sklaidos, rinkimų, įstatymo viršenybės, pakantumo ir nediskriminavimo, žiniasklaidos laisvės bei kitose srityse. Peržiūros konferencijoje vyksta pasirengimas pirmajam po 11 metų gruodžio 1–2 d. Kazachstano sostinėje Astanoje vykšančiam ESBO valstybių vadovų susitikimui.

Konferencija Varšuvoje, kurioje dalyvauja keli šimtai vyriausybių, pilietinės visuomenės ir tarptautinių organizacijų atstovų, yra didžiausias 2010 m. renginys žmogaus teisių tema Europoje.

Rusijos Valstybės Dūmoje – Juozui Budraičiui skirta paroda

Maskva, spalio 6 d. (ELTA) – Rusijos Valstybės Dūmoje atidaryta Lietuvos kultūros atašė Rusijoje Juozo Budraičio nuotraukų iš filmavimo aikštelių paroda.

Žinomo lietuvių kino, televizijos ir teatro aktoriaus 70-mečiui skirtą parodą Maskvoje atidarė Lietuvos ambasadorius Rusijoje Antanas Vinkus. Joje dalyvavo Rusijos Valstybės Dūmos Kultūros komiteto pirmininkas Grigorij Ivlijev ir Nepriklausomų Valstybių Sandraugos reikalų komiteto pirmininko pirmasis pavaduotojas Konstantin Zatulin. Renginyje taip pat dalyvavo Valstybės Dūmos darbuotojai ir svečiai, kuriuos pasveikino pats renginio jubilaitas J. Budraitis. Spalio 6 d J. Budraičiui sukako 70 metų.

Susijungė du užsienio lietuviams skirti internetiniai puslapiai

Vilnius, spalio 6 d. (ELTA) – Bendrovė „Amber Media Group“, valdanti pirmąjį nemokamą Jungtinėje Karalystėje gyvenantiems lietuviams skirtą laikraštį „Tiesa“ ir internetinę naujienų svetainę Tiesa.com, įsigijo visą interneto svetainę Lietuviams.com.

Susijungus šioms svetainėms, Tiesa.com tapo vieninteliu viso pasaulio lietuviams skirta naujienų svetaine. Pasak bendrovės „Amber Media Group“ direktorės ir akcinių Ingridos Bilaišytės, taip tikimasi tapti pirmuoju naujienų šaltiniu migruojantiems lietuviams.

Pasak vienos svetainės Lietuviams.com įkūrėjų Deimantės Dokšaitės, po susijungimo pradėjusios eiti Tiesa.com redaktorės pareigas, per ketverius veiklos metus įgyta

J. Budraitis yra ilgametės lietuviškos kultūros sklaidos Rusijoje programos „Langas į Lietuvą“ sumanytojas. Jo pastangomis Lietuvos ir Rusijos mokslininkai, tiriantys Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir senovės baltų istoriją, kalbą ir kultūrą, užmezgė ir sėkmingai plėtoja glaudžius ryšius. Be to, J. Budraičio pastangomis Maskvoje užsienio literatūros kiemelyje įamžintas Mikalojaus Konstantino Čiurlonio atminimas, Maskvos Lomonosov universitete pradėjo veikti Baltistikos centras. Lietuvos užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis rugsėjo 17 d. J. Budraitį apdovanojo medaliu „Už nuopelnus Lietuvos diplomatinėje tarnyboje“.

daug patirties, užmegzta ryšių, o beveik prieš metus veiklą pradėjusi naujienų svetainė Tiesa.com jau yra subūrusi stiprią profesionalių žurnalistų komandą, turi aiškią strategiją ir ryškią ateities viziją.

Besistebintiems, kodėl šių žiniasklaidos projektų įkūrėjos pasirinko tokį prieštaringai vertinamą pavadinimą, dažnam keliantį sąsają su sovietiniais laikais leistu leidiniu, I. Bilaišytė sako, jog tai – rinkodaros sprendimas: „Nutarėme panaudoti visiems gerai žinomą žodį, bet jam suteikėme visiškai naują turinį. Tiems, kas mus skaito pastaruosius dvejus metus, nebereikia įrodinėti, kad Tiesa.com neturi nieko bendra su legendine, bet jau nebūtin nugrimzdusia „Tiesa“, – sako I. Bilaišytė.

Europos vyskupai sunerimę dėl Europos demografinės padėties

Vilnius, spalio 6 d. (Bernardinai.lt) – Pasibaigė Zagrebe vykusio Europos Vyskupų konferencijų tarybos plenarinė sesija. Pagrindinė jos tema buvo šeimos padėtis ir demografinių pokyčių įtaka būsima Europos kultūrinei padėčiai.

Vyskupai išreiškė susirūpinimą Europos visuomenės senėjimu, socialiniu krūviu, vis labiau slegiančiu dirbančiuosius, taip pat su demografinė padėtimi susijusia senbuvų ir imigrantų proporcijų kaita, kuri turės nemenkos įtakos ateities Europos kultūrinei tapatybei.

Zagrebe vykusio susitikimo metu buvo taip pat aptarti įvairūs organizaciniai klausimai. Visų pirma Jeruzalės Lotynų patriarchas, kurio jurisdikcijoje yra Kipro lotynų apeigų katalikai, pakviestas būti Europos Vyskupų konferencijų tarybos nariu nuolatinio svečio teisėmis.

Siekiant sklandesnio informacijos pasikeitimo tarp Europos katalikų Bažnyčių, pritarta bendros katalikų informacinės svetainės – Europos intraneto kūrimui.

Europos Vyskupų konferencijų vadovai ir atstovai įgaliojo kardinolą Peter Erdo perduoti Europos Vyskupų konferencijų tarybos broliškus sveikinimus Romoje spalio 10 d. prasidėsiančios Artimųjų Rytų Bažnyčioms skirtos Vyskupų Sinodo asamblijos dalyviams.

Gyventojų nekilnojamojo turto mokesčio 2011 metais nebus

Vilnius, spalio 6 d. (Bernardinai.lt) – Finansų ministrė Ingrida Šimonytė pareiškė, kad kitais metais Vyriausybė nesiūlys įvesti gyventojų nekilnojamojo turto mokesčio. Tačiau ji mano, kad anksčiau ar vėliau toks mokestis turės būti.

„Tikrai toks nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektas nebus teikiamas su 2011 m. biudžetu, tą galiu labai atsakingai pasakyti. O dėl tolesnės diskusijos – manau, kad niekur mes nuo jos nesidėsime, nes tokį mokestį turi dauguma valstybių. Tiesą sakant, nelabai suprantu, kodėl Lietuva neturėtų turėti tokio mokesčio“, – sakė I. Šimonytė.

Vis dėlto ji tikisi, kad diskusija dėl šio mokesčio įvedimo tęsis, nes, pasak ministrės, jis būtų naudingas ir savivaldybėms, ir visai visuomenei. „Žinoma, Laisvosios rinkos institutas turi apie tai savo paremtą

Vyskupai išreiškė susirūpinimą Europos visuomenės senėjimu.

Bernardinai.lt nuotr.

Zagrebe vykusios plenarinės sesijos pabaigoje nuspręsta, jog kita Europos Vyskupų konferencijų tarybos plenarinė sesija bus surengta 2011 m. rugsėjo 29–spalio 2 d. Albanijos sostinėje Tiranoje.

Zagrebe vykusios sesijos dalyviai taip pat aptarė kitus einamuosius Europos katalikų bendruomenės svarbius klausimus – kalbėta apie sielovados būklę, apie ekumenizmą, apie čigonų teises, apie katalikų Bažnyčios bendradarbiavimą su savo valstybių vyriausybėmis ir europinėmis institucijomis.

Teismą pasiekė viena didžiausių genocido bylų

Kaunas, spalio 6 d. (ELTA) – Kauno apygardos prokuratūra teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje dešimties šeimų ištrėmimu iš okupuotos Lietuvos ir SSRS teritoriją kaltinamas 85 metų vilnietis M. K.

Tyrimo duomenimis, M. K., būdamas sovietų okupacinės valdžios represinės struktūros pareigūnu, Lietuvos SSR Valstybės saugumo ministerijos operatyviniu įgaliojiniu, 1947–1949 m. ir 1952 m. vykdė Šakių ir Raseinių rajono savivaldybių teritorijose gyvenusių civilių asmenų, tarp jų ir mažamečių, trėmimą iš Lietuvos į tolimuosius SSRS regionus: Krasnojarsk, Irkutsk, Tiumen. Šioje byloje nukentėjusiais pripažinta 12 asmenų.

Kaltinamasis neprisipažino padaręs nusikalstamą veiką, apklausia-

mas jis tvirtino, jog „trėmimų veiksmuose nedalyvavo, tačiau priklausė kariniams daliniams, kurie turėjo užtikrinti trėmimų operacijų sėkmę“. Už šiuos nusikaltimus kaltinamajam gresia laisvės atėmimas nuo 5 iki 15 metų.

Generalinės prokuratūros duomenimis, nuo 1990 m. iki šios dienos Lietuvoje buvo pradėti ir atliekami 245 ikiteisminiai tyrimai dėl karo nusikaltimų ir okupaciniu laikotarpiu padarytų nusikaltimų žmoniškumui. Teismams perduota 41 šių nusikaltimų padarymu apkaltinto asmens baudžiamoji byla. Per 9 šių metų mėnesius prokuratūrose buvo pradėti 7 minėtos kategorijos nusikalstamų veikų ikiteisminiai tyrimai. Teismui šiemet perduotos 4 šios kategorijos nusikalstamų veikų baudžiamosios bylos.

Pasaulio naujienos

Artėjant Kongreso rinkimams demokratai mažina atsilikimą nuo respublikonų

Washington, DC, spalio 6 d. (BNS) – Jungtinėse Valstijose paskelbti naujausių visuomenės nuomonės apklausų rezultatai, kurie rodo, jog respublikonų atotrūkis nuo demokratų sumažėjo, turėtų pakelti ūpą prezidento Barack Obama partijai artėjant kadencijos vidurio rinkimams, po kurių gali smarkiai susilpnėti jos pozicijos Kongrese. Tačiau visose apklausose opozicinė partija tebepirmauja. Vis dėlto viešosios nuomonės tyrimai atskleidė gana prieštarinę vaizdą: nors pikti rinkėjai yra įsitikinę, kad demokratai dirbtų geriau už respublikonus, jie vis tiek nori jų atsikratyti.

„The Washington Post“ ir „ABC News“ apklausa, kurioje rinkėjų buvo klausiama, už kurią partiją jie rengeiasi balsuoti lapkričio 2 d. vyksiančiuose rinkimuose, parodė, kad nuo rugsėjo pradžios demokratams pavyko sumažinti atsilikimą nuo respublikonų. Tačiau respublikonai vis dar pirmauja: paramą jiems išsakė 49 proc. apklaustųjų, o už demokratų pasisakė 43 proc. apklausos dalyvių. Tokio palaikymo Respublikonų partijai visiškai pakaktų užsitikrinti Atstovų Rūmų kontrolę ir sumažinti demokratų daugumą Senate.

Žiniasklaidos bendrovės „Rasmussen Reports“ tyrimas parodė, kad respublikonų atotrūkis nuo demokratų sumažėjo iki 3 proc. – tai mažiausias atotrūkis per vienerius metus. Kitų apklausų rezultatai taip pat patvirtina, kad demokratai vejasi opozicinę partiją.

Apklausų rezultatų tyrimas atskleidžia rinkėjų nepasitenkinimo mastą, taip pat tam tikrą rinkėjų su-trikimą ir prieštaravimus argumentacijoje. Pavyzdžiui, nors „The Washington Post“ apklausos dalyviai

suteikė pranašumą respublikonams, vis dėlto daugiau jų yra įsitikinę, kad demokratams per kelis ateinančius metus geriau už respublikonus sektųsi spręsti pagrindines Amerikos problemas.

Šios apklausos dalyviai galvoja, kad demokratai sėkmingiau spręstų problemas, susijusias su ekonomika, sveikatos apsauga, Afganistanu ir vidurine klase. Panašiai vertinamos abiejų partijų galimybės spręsti opius imigracijos klausimus. Tuo tarpu kalbant apie biudžeto deficito ir mokesčių problemas, pirmenybė teikiama respublikonams.

„The Washington Post“ tyrimas parodė, kad 61 proc. rinkėjų nepalankiai žiūri į demokratų, tačiau respublikonų nemėgsta dar didesni skaičiai apklaustųjų – 67 proc. Faktas, kad rinkėjai linkę teikti pirmenybę respublikonams, nors labiau tik demokratais, gali patvirtinti teoriją, jog tai itin nepalankūs metai užimantiems pareigas, nes rinkėjai paprasčiausiai siekia nubausti už savo negandas tuos, kurie yra valdžioje.

Kelių pastarųjų mėnesių politiniu naratyvu buvo prognozuojamas demokratų sutriuškinimas rinkimuose, kurie gali sugrąžinti respublikonus į valdžią Kapitolijoje ir tapti skaudžiu atkirčiu B. Obama. Vis dėlto naujos apklausos, kuriose atsižvelgiama į respondentų amžių, leidžia manyti, kad galutiniams rinkimų rezultatams gali turėti įtakos Baltųjų rūmų pastangos suburti jaunų ir pirmą kartą balsuoti eisiančių rinkėjų bloką.

„The Washington Post“ apklausa parodė, kad B. Obama darbą palankiai vertina 50 proc. apklaustųjų – keliais procentiniais punktais daugiau nei kitose pastarojo meto apklausose.

Rusija bijo sugadinti karinius santykius su Baltarusija?

Vilnius, spalio 6 d. (DELFI.lt) – Maskvos ir Minsko santykių pablogėjimas neturėjo jokios įtakos dviejų valstybių kariniam bendradarbiavimui: Rusija ir toliau smarkiai priklauso nuo Baltarusijos gynybos pramonės produkcijos ir todėl bijo gadin-ti karinius santykius su kaimyne.

Nepaisant politinių prieštaravimų tarp Rusijos ir Baltarusijos, pastaraisiais metais dviejų valstybių karinės sutartys buvo turiningos ir konkrečios.

AFP/Scanpix nuotr.

Vyriausybės prezidiume posėdyje Rusijos Federacijos gynybos ministras Anatolij Serdiukov pristatė Rusijos-Baltarusijos susitarimą dėl karinio-techninio bendradarbiavimo vystymo, kurį prezidentai pasirašė praėjusių metų gruodžio 10 d. Buvo nuspręsta pristatyti dokumentą valsty-

bės vadovui, kad šis pateiktų jį patvirtinti Dūmai.

Nepaisant politinių prieštaravimų tarp Rusijos ir Baltarusijos, pastaraisiais metais dviejų valstybių karinės sutartys buvo turiningos ir konkrečios. Maskva ir Minskas pasirašė ir beveik tuo pat metu patvirtino susitarimą dėl bendros sąjunginės valstybės išorinės sienos apsaugos ir dėl bendros regioninės priešlėktuvinės gynybos sistemos sukūrimo.

Praėjusiais metais Baltarusijos teritorijoje įvyko didžiausi per postsovietinį laikotarpį karinės partijos „Zapad-2009“. Šią vasarą Rusijos dalinyje Ašuluk įvyko taktiniai Baltarusijos karinių oro pajėgų ir priešlėktuvinės gynybos vakarų ir šiaurės vakarų operacinių-taktinių štabų mokymai.

Vis dėlto karinių žinybų bendradarbiavime yra problemų. Rusijos gynybos ministerijoje pripažįstama, kad santykių su Minsku pablogėjimas turi neigiamą įtaką įgyvendinant Rusijos armijos apginklavimo programą. Būtent todėl, nepaisant politinių nesutarimų, A. Serdiukov siūlo patvirtinti susitarimą dėl karinio-techninio bendradarbiavimo vystymo tarp dviejų valstybių.

EUROPA

STOKHOLMAS

Šių metų Nobelio premija už pasiekimus chemijoje skirta Richard Heck ir Jungtinių Valstijų ir japonų mokslininkams Ei-ichi Negishi bei Akira Suzuki, kurie atrado naujo tipo jungtis tarp anglies atomų, paskelbė Nobelio komitetas. Kaip praneša Švedijos karališkoji mokslų akademija, šių tyrėjų darbas padėjo sukurti naujus vaistus, tarp jų – galinčius padėti gydyti vėžį, ir revoliuciją sukėlusias medžiagas, tarp jų – plastmasės.

RUSIJA

MASKVA

Laikinas Maskvos meras Vladimir Resin tapo valdančiosios partijos „Vieningoji Rusija“ nariu. Manoma, jog šis V. Resin žingsnis reiškia, kad jis sieks tapti tikruoju Maskvos meru. Laikinas Maskvos mero pareigas einantis 74 metų politikas prašymą priimti į partiją įteikė iš karto po susitikimo su Rusijos ministru pirmininku Vladimir Putin. Rusijos premjero atstovas sakė, kad per susitikimą Maskvos mero pareigos nebuvo pagrindinis aptartas klausimas.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV kariuomenės cheminių medžiagų agentūra pranešė, kad Amerika sunaikino 80 proc. turimo cheminio ginklo arsenalo. Skelbiama, kad iki spalio 3 d. buvo sunaikinta 24,500 tonų nuodingų cheminių medžiagų ir daugiau nei 2,1 mln. cheminių ginklų. 1997 m., kai JAV pasirašė tarptautinę konvenciją dėl cheminių ginklų uždraudimo, jos turėjo 31,500 tonų nuodingų karinių medžiagų. 2012 m. JAV tikisi būti sunaikinusios 90 proc. cheminio ginklo atsargų, 2021 m. – visiškai tokio mirtino ginklo atsikvėti.

JAV vyriausybė paskelbė kovai su AIDS, maliarija ir tuberkulioze skirsianti 4 mlrd. dolerių (2,9 mlrd. eurų). Pinigai atiteks tarptautinei organizacijai „Global Fund“, atskaitingai už vyriausybių, civilinės visuomenės ir privataus ūkio pagalbos

veiksmus. Pinigai bus išmokėti per 3 metus. JAV valstybės departamento duomenimis, tai yra 38 proc. didesnės lėšos, palyginus su praėjusiu laikotarpiu.

Amerikiečių milijardierius Donald Trump rimtai svarsto galimybę dalyvauti 2012 m. vyksiančiuose JAV prezidento rinkimuose. Jis interviu TV stočiai „Fox News“ pareiškė galbūt sieksiantis tapti respublikonų kandidatu. „Tai vertinu rimtai, nes negaliu pakęsti, kas dedasi su mūsų šalimi. Jau daug metų manęs prašo dalyvauti prezidento rinkimuose. Anksčiau manęs tai nedomino, tačiau dabar svarstau šią galimybę“, – kalbėjo D. Trump.

Baltuosius rūmus Washington ateityje „papuoš“ dvi saulės baterijos. Taip siekiama paskatinti ir pačius amerikiečius naudoti saulės energiją, sakė energetikos sekretorius Steven Chu. Šiuo projektu, anot jo, norima patikinti, kad saulės baterijos veikia ir yra patikimos. Dabartinis Baltųjų rūmų šeimininkas Barack Obama atsinaujinančios energijos plėtrą paskelbė vienu svarbiausių savo kadencijos uždavinių. Nuo 2011 m. pavasario saulės baterijos Baltuosiuose rūmuose ne tik gamins elektros energiją, bet ir kaitins vandenį.

NEW YORK

New York mieste prasidėjo pirmasis civilinis buvusio Gvantanamo kalinio teismas. Ahmed Khalfan Ghailani iš Tanzanijos yra kaltinamas padėjęs „al Qaeda“ nužudyti 224 žmones 1998 m. per JAV ambasadų sprogdimus Tanzanijoje ir Kenijoje. Ši byla laikoma išbandymu JAV prezidento B. Obama administracijos pažadams uždaryti JAV administruojamą kalėjimą Kuboje iki kito sausio.

PIETŲ AMERIKA

SAN CHOSÉ

Čilės prezidentas pareiškė, kad jo vyriausybė turėtų jau labai greitai išgelbėti po žeme įkalintus 33 kalnakasius. Čilės šiaurėje esančioje San Chosé kasykloje kalnakasiai po žeme įstrigo rugpjūčio 5 d. įvykus griūčiai. Kai rugpjūčio 22 d. paaiškėjo, kad vyrai liko gyvi, prezidentas jiems pažadėjo, kad jie bus išgelbėti iki Kalėdų. Tačiau gelbėjimo tunelių gręžimo sparta suteikė vilties, kad kalnakasiai pavyks iškelti į paviršių anksčiau.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Šeimininkės patarimai

Paruošė **Nijolė Nausėdienė**
El.paštas: nausediene@aol.com

KRIENAI

Iš daržovės istorijos

Valgomieji krienai yra daugiamečiai augalai, kilę iš Pietų ir Pietryčių Europos (viduramžiais jie paplito daugelyje kraštų). Kaip kultūrinis augalas jie buvo pradėti auginti Vokietijoje jau viduramžiais. Krieno šaknys storos ir maistingos. Valgomos žalios ir virtos, šviežios ir džiovintos – daugiausia kaip uždaras prie įvairių valgių. Krienus paprastai auginame daržuose, jų pasitaiko sulaukėjusių. Kartu su rauginiais kopūstais ir svogūnais krienai padėdavo jūreiviams ir vargingiems valstiečiams apsisaugoti nuo skorbuto – ligos, kurią sukelia vitamino C stoka.

Mes jau pripratome, kad krienai – tik prieskonis, priedas prie įvairių patiekalų, tačiau koks būtinas mums tapo šis prieskonis! Krienams būdingas stiprus antiseptinis veikimas. Netgi mažytis jo gabalėlis, įdėtas į sūrį, sugedimo ir tuo pat metu gerina produktų skonį. Tradicinis krieno, kaip prieskonio, gaminimas su „baltu“ actu, be abejo, neleistinas dėl žalingo jo poveikio virškinamajam traktui (actas nudegina skrandžio ir žarnų gleivinę). Šį actą puikiai galima pakeisti citrinų sultimis ar obuolių actu, o cukrų – medumi (druskos išvis nereikia). Sulčių terapijos specialistai labai vertina krieno padą. Pasak jų, tai viena iš nedaugelio priemonių, kuri, nepakenkdama gleivinei, pašalina iš organizmo gleives.

Vertingosios daržovės savybės

Šviežiuose krieno šakniastiebiuose yra 75–85 proc. vandens, 2,5–4,5 proc. baltymų, 1,5 proc. mineralinių medžiagų, o apie 0,5 proc. riebalų, 16,5 proc. angliavandenių.

Krienuose yra daug vertingų aktyviųjų medžiagų, todėl juos visus metus galima vartoti ne vien kaip prieskonį, bet ir kaip vaistą. Šioje aitrioje daržovėje yra garstyčių aliejaus glikozidų, sieros ir kalio.

Geležies, fosforo ir kalio druskų krienai turi daugiau nei kitos daržovės – šimte gramų krieno yra 80 mg kalio, 2 mg geležies. Be to, krienuose gausu B grupės vitaminų (ypač B1, B2 ir B6) ir askorbo rūgšties (vitamino C). Krieno lapuose yra vitamino C, karotino, alkaloidų; šviežiuose krieno šaknų sultyse yra medžiagų, pasižymi- minčių antimikrobinėmis savybėmis, karotino, krakmolo, angliavandenių ir dervų. Jie naikina mikrobus, stiprina imunitetą, saugo nuo peršalimo, gerina apetitą, virškinamojo trakto sekreciją.

Gydomosios savybės

Krienuose esantys fitoncidai suteikia galimybę šią prieskoninę daržovę vartoti peršalimo ligoms gydyti bei jų profilaktikai. Krieno gydomosios savybės yra susijusios su dirginamuoju bei stimuliuojamuoju garstyčių aliejaus poveikiu – šis aliejus skatina virškinamojo trakto bei žarnyno

sekreciją ir gerina apetitą.

Krieno šaknų sultys vartojamos sargant peršalimo ligoms, jos taip pat padeda malšinti danties skausmą. Be to, krieno sultimis veiksmingai gydomas gastritas esant sumažėjusiam skrandžio sulčių rūgštingumui.

Dar viena unikali krieno savybė: šio augalo šaknyse esančios veikliosios medžiagos užkerta kelią edumui. Taip yra dėl mikroelementų, trukdančių daugintis edumui sukeliančioms bakterijoms, veikimo.

Krienai liaudies medicinoje

Krienai žadina apetitą ir gerina žarnyno veiklą. Apetitui žadinti patariama prieš valgį suvalgyti arbatinį šaukštelį trintų krieno su cukrumi ir medumi. Tokį mišinį galima tepti ant duonos. Kitas receptas: 1 valgomąjį šaukštą trintuvėje sutarkuoto krieno

užpilti 2 puodeliais verdančio vandens ir leisti 1 valandą nusistovėti. Po to gerti po valgomąjį šaukštą 4 kartus per dieną, 10–15 minučių iki valgio.

Šviežios nepraskiestos krieno sultys stiprina druskos rūgšties išsiskyrimą skrandyje ir greitai gydo gastritą, esant sumažėjusiam skrandžio rūgštingumui.

Įvairių šalių liaudies medicinoje krienais varomas šlapimas sargant vandene, šlapimo pūslės akmenlige, podagra, reumatu. Šaknų košelė dirgina odą, ją įtrinamos skaudamos vietos, sargant juosmens ir kryžmens radikulitą, kai skauda juosmens ir kryžmens raumenis. Šaknų košelė ir antpilas vartojami nuo pūlinių žaizdų, opų, ausų uždegimų.

Krienai patartini kaip šlapimo stimuliuojamoji priemonė, jie turi antireumatinę savybę ir vartotini nuo podagros.

Krienuose esančios veikliosios medžiagos veiksmingai skystina gleives, todėl jau nuo žilos senovės jie yra skiriami nuo stipraus kosulio.

Kaip valomąją priemonę, padedančią pašalinti gleivių perteklių iš organizmo, patartina pasidaryti tokio mišinio: sumaišyti 4 oz trintų krieno ir 2–3 citrinų sultis. Vartoti po pusę arbatinio šaukštelio du kartus per dieną, nieko nevalgius.

Krienai vartojami norint pagerinti medžiagų apykaitą bei kraujotaką.

Sergantiems nemiga: lygiomis dalimis sumaišyti medaus ir krieno sulčių (supjaustytus krienus užpilti

vandeniui, palaukti 36 valandas, nu-košti). Vartoti du kartus per dieną, geriausiai ryte ir vakare, po vieną valgomąjį šaukštą.

Gydant lėtinę nealerginę slogą patariama pasigaminti 2–3 citrinų sulčių ir trintų krieno (jie būtina turi būti švieži, iškasti vėliausiai prieš savaitę) mišinio; jį vartoti po arbatinį šaukštelį 4 kartus per dieną likus pusvalandžiui iki valgio. Pirmąją gydymosi savaitę šis mišinys sukelia stiprų ašarojimą. Kai tik ašarojimas baigsis, nosis liausis varvėjusi. Paruoštą mišinį laikyti sandariai uždarytame inde ir vėsioje vietoje galima išlaikyti labai ilgai.

Inkstų ir šlapimo pūslės akmenlige sergantiems žmonėms krieno sultis patariama gerti rytais ir vakarais. Kaip susikaupusių gleivių sugėrimo priemonę medikai pataria prieš valgį 2 kartus per dieną vartoti po ½ šaukštelio trintų krieno su trupučiu citrinų sulčių. Tai veikia kaip stipri šlapimą varanti priemonė.

Krienai labai tinka vidurių užkietėjimui gydyti, kraujui valyti.

Kosuliui, bronchinei astmai ir peršalimui gydyti krienus prieš vartojant patariama sumaišyti su medumi. Tuomet krienai nebūna tokie aštrūs: mišinį vartojant, ištirpinamos gleivės, palengvėja kvėpavimas, sunaikinami ligų sukėlėjai.

Reikia sumaišyti 1 valgomąjį šaukštą šviežiai sutarkuotų krieno

šia pikantiškumo, o jos valgantiems žmonėms – linksmumo. Taip jau yra, kad valgant krienus vieni ašaroja, o kiti, į juos žiūrėdami, šmaikštuoja ir kvatoja. Mat paprastai krienai ašarojimą sukelia tik „neišmanėliams“, kurie nežino, kaip juos valgyti. Tuo tarpu „patyrę“ valgytojai gali krienus kabinti šaukštais nė nesiraukydami. Jie žino, kad šį prieskonį reikia dėti ne į tuščią burną, o tik atsikandus šiek tiek mėsos ar žuvies.

Maistui paprastai vartojamos šviežios, virtos, konservuotos bei džiovintos krieno šaknys. Krienai patelkiami ir norint išlaikyti ilgai produktus šviežius. Dėl juose esančių fitoncidų bei lizocimo krienai pasižymi dideliu antimikrobinio aktyvumu. Įdėjus šviežią žuvį arba gabalą šviežios mėsos į uždarą indą kartu su tarkuotais krienais, mėsa bei žuvis nepradės gesti keletą dienų, o vaisiai, uogos bei daržovės taip išliks švieži net 6–7 mėnesius.

Geri patarimai šeimininkėms

Nuvalytas šaknis 1–2 val. palai-kome šaltame vandenyje, tada sutarkuojame. Paruošiamoje marinatą iš obuolių acto (citrinos sulčių), cukraus, druskos, burokėlių sulčių bei virinto vandens ir sumaišome su tokio patiu kiekiu tarkuotų krieno. Taip paruoštus krienus laikyti tamsioje vietoje (šaldytuve gali išbūti du mėnesius). Burokėlių sultys uždažo krienus, padaro juos silpnusius, tad ne visos šeimininkės jų deda.

Šeimininkės rūpestis – pagaminti kuo „piktesnius“ krienus. Kitados krienai būdavo tarkuojami prieš pat valgymą, nes tikėta, kad ilgiau laikomi jie praranda aštrumą. Vėliau jie pradėti marinuoti actu, kuris šiek tiek susilpnina krieno aštrumą, bet suteikia jiems savitą prieskonį ir ilgiau apsaugo nuo gedimo. Patyrę kulinariai pataria šį prieskonį gaminti iš sveikų, stiprių, sultingų, storų krieno šaknų. Apdengtos smėliu krieno šaknys gali išsilaikyti iki pavasario.

Salotoms:

- 2 valg. šaukštus susmulkintų krieno užpilti 2 šaukštais verdančio vandens, įdėti šaukštą medaus, šaukštą augalinio aliejaus ir citrinos sulčių; įberti krapų, petražolių.

- ½ puodelio krieno, ¼ puodelio morkų, ½ puodelio obuolių sumalti mėsmale arba sutarkuoti, įdėti grietinės, medaus pagal skonį.

- 2 šaukštai tarkuotų krieno, žalias kiaušinis (ar trynys), truputis medaus, grietinės, vienos citrinos sultys; valgyti nedidelėmis porcijomis.

Krieno sviestas

1 puodelį tarkuotų krieno užda-ryti citrinos sultimis, medumi; pridėti sviesto, gerai išmaišyti. Vartoti sumuštiniais.

Krieno milteliai

Krieno šaknis nuplauti šepetėliu, sutarkuoti, sudžiovinti orkaitėje ir sumalti kavamale. Laikyti uždaruose stiklainiuose. Prieš vartojimą miltelius išbrinkinti karštame vandenyje, įpilti citrinos sulčių, įdėti medaus ir atšaldyti. Šis būdas leidžia gerai išsaugoti krienus, taigi ir vertingiausias jų savybes, išstisus metus. Svarbu ir tai, kad šių miltelių visada galima turėti po ranka.

Pasinaudota „Daržovės liaudies medicinoje“

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 15

2008-11-18 Paukščių dienos

Šiandien „sužvejojome” dar du paukščius. Manome, kad tai albatrosų jaunikliai. Abu įkliuvo lygiai taip pat, kaip ir pirmasis, – įsipainiojo į užmestos meškerės valą. Nors Sauliaus meškerė trumpa, paukščiai vis tiek kažkokiu būdu sugeba įsipainioti. Tada, kai „užkibo” pirmasis paukštis, Saulius galjune valėsi dantis. Pasigirdus įgulos narių šūksniams, jog kažkas užkibo, jis taip ir išlėkė laukan su šepetuku burnoje. Tikriausiai pagalvojo, kad bus užkibusi jo didžioji žuvis.

Antrasis paukštis nelaimėlis įkliuvo po pietų. Įspainiojome, paleidome, nuskrido. Gamtosaugininkus galime patikinti, kad paukščiai liko sveiki ir pakilo į orą, tik paleidus iš rankų.

Dabar Saulius meškerę įtvirtina ne vertikaliai, bet horizontaliai, kad valas nesidriektų per aukštai. Tad žvejybos sezonas dar nesibaigė!

Vakarienei buvo patiektas vakar sugautas pamarinuotas ir keptas tunas. Vyginto paruošto patiekalo gardumas visiems įgulos nariams labai pakėlė nuotaiką. Po vakarienės aplink jachtą sukiojosi gal dešimt albatrosų. Keli šviesūs – suaugę paukščiai, kiti juodi – jaunikliai.

Šiuo metu sėkmingai ruošiamės paskutinei savo kelionės atkarpai – likusioms 1,100 jūrmylių.

Kol kas orai leidžia palankiai judėti į priekį, visą dieną laivo kryptis – Cape Town link. Pučia 8–12 mazgų rytų vėjas, laivo greitis siekia 7–9 mazgus. Dieną būna saulėta, bet temperatūra dėl žvarbaus vėjo tesiekia 20 laipsnių. Naktį, nurimus vėjui, temperatūra būna apie 16 laipsnių. Beje, esame jau beveik Cape Town

platumoje, tikriausiai ir ten bus panašus oras.

Vakare buvo aptarti būsimi orai. Neatmetamas variantas pasukti į pietus. Tačiau kaip viskas bus, pamatysime kaip sako ispanai, man-jana – rytoj.

2008-11-19 Iki Cape Town – jau mažiau nei 1,000 jūrmylių

Šiandien peržengta 1,000 jūrmylių riba iki Cape Town. Dabar mums liko visai nedaug, tik kokių 980 jūrmylių atstumas. Antrąją ribą Greenwich Meridian – tikimės įveikti naktį. Perplaukę jį, pateksime į rytų pusru-tulį ir „Ambersail” padėtį žymėsime jau nebe West (Vakarų), o East (Rytų) ženklui. Malonu, nes vis arčiau namų.

Visa antrojo etapo įgula sveikina tėviškos gyventojus su pirmuoju sniegu! Orai čia mūsų taip pat nelepina. Neliko nieko, kas primintų, jog plaukiamie į Afriką.

Šiandien dangus visą dieną apniukęs, pučia vis tas pats pietryčių vėjas, verčiantis mus laviruoti, ieškant artimesnio kelio link žemyno. Esame šalia anticiklono centro, kuris rytų kryptimi juda kartu su mumis. Kol kas vėjo turime, bet jei anticiklono centras mus „pavys”, pateksime į štilio zoną. Tad atkakliai iriamės pirmyn!

Dėkojame „Tūkstantmečio odisėjos” informaciniam partneriui dien-raščiui „Lietuvos rytas”, padėjusiam atpažinti „sužvejotus” paukščius. Pasirodo, kad tai – storasnapiai audrapaukščiai. Labai tikimės, kad jie neprišauks audros, nors didesnio ir, žinoma, palankaus vėjo norėtūsi.

2008-11-20 Vėjo nublokšti arba jachtos „Ambersail” „viesnagė” Žaliojo Iškyšulio salyno sostinėje Prajoje

Mindaugas Baltrūnas

Antrasis mūsų „Tūkstantmečio odisėjos. Vienas vardas – Lietuva” etapas prasidėjo iš Gran Kanarijos Las Palmas, Kanarų salose.

Po savaitę trukusių gamtos negandų, lietaus, alinančio karščio ir vandenyno išbandymų, – kai Neptūnas bandė iš mūsų atimti pagrindinį jachtos variklį – bures, pasiekėme, kaip mes naiviai tikėjomės, išsvajotąją žemę – Cape Verde salą. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

**Skelbimų skyrius
tel. 1-773-585-9500**

GĖDA IR BAIMĖ LIETUVOS POLITINIAME IR VIEŠAJAME GYVENIME

Atkelta iš 3 psl. atžvilgiu elgiamės pagal susitarimą. Nepriklausančių saviesiems bendruomenė yra kiti. Tam tikra prasme, pasiskolinus Alfonso Lingio metaforą – nieko bendro neturinčių bendruomenė, yra ir su Lietuvos poilitiniu elitu – nieko bendro neturinti bendruomenė.

Tada klausimas yra kitas: kas lieka, jeigu gėdos ir garbės mechanizmai neveikia viešajame gyvenime? Lieka baimė. Vienas iš politikos apibrėžimų yra, kad tai procesas, kuriam vykstant grupė žmonių, besivadovaudama skirtingais įsitikinimais ir interesais, prieina prie kolektyvinių sprendimų, tos grupės laikomų privalomais ir įtvirtinamų bendromis jos pastangomis. Tad toks politikos supratimas nėra įmanomas be viešo kalbėjimo, komunikacijos. Tačiau jei viešas kalbėjimas apie viešą reikalą laikomas pavojingu, tai politika yra neimanoma.

Pažiūrėkime į Lietuvos politinį peizažą. Kodėl Lietuvos politikoje pasirodo mažai naujų, jaunų veidų. Visi kalba apie jaunimą politikoje, bet jo kaip nėra, taip nėra. Viena iš priežasčių – kad senieji politikai bijo konkurencijos, nesudaro sąlygų. Tačiau yra ir kita priežastis. Mano galva, jauni žmonės bijo eiti į politiką. Politika yra siejama su tuo, kas yra nešvaru, kas galiausiai prieš tave atsiuks. Gera, kad tas kontrolės mechanizmas egzistuoja, tačiau baimės mechanizmas atima net tuos piliečius, šalia esančius, kurie mano, kad net kalbėti apie politiką yra baisu.

Šis baimės mechanizmas naudojamas ne vien tik nieko bendro neturinčių bendruomenėje – politikų bendruomenėje, bet ir plačiau – piliečių atžvilgiu. Štai vienas liudijimas. Vienoje konferencijoje Vilniaus miesto apylinkės prokuratūros Pirmojo nusikalstamų veikų tyrimų skyriaus prukuroras Vytautas Kukaitis taip sakė: „Galima pasibelsti į bet kurią uždara bendrovę ir mes visada surasime ką nors negero.” Ką tai rodo? Kad kiekvienas verslininkas šio prokuroro akyse jau yra nusikaltėlis. Ir jis bet kada bet ką gali surasti. Jis gali ateiti ir pasinaudodamas tuo, kad yra prokuroras, surasti pažeidimus ir atiduoti verslininką į teismą. Tai nėra tik pasakymas, tai nėra perdėti dalykai, tai galiu patvirtinti iš savo patirties.

Vadinasi, prie tavęs, net ir neno-

rinčio padaryti nusikaltimų, gali prisikabinti, ir net teisėjas negali pasakyti konkrečiu atveju, ar tu esi teisus, ar ne. Tai ir vėl yra baimės mechanizmas. Kaip verslininkas gali jaustis laisvas, jei bet kurią dieną koks nors prokuroras gali pasibelsti į jo duris ir rasti ką nors negerai? Ir čia vėl labai daug kalbama apie verslumą, kodėl lietuviai nekuria savo verslo. Kodėl jie nepasinaudoja tokiomis naujomis galimybėmis, Europos Sąjungos pinigais ir pan.? Rezultatai nėra džiuginantys. „Eurostat” duomenimis, tarkime, Ispanijoje 1,000 gyventojui tenka 71 smulkiojo verslo įmonė, Slovėnijoje – 55, Danijoje – 54, o Lietuvoje – vos 19. Ir vėlgi viena iš priežasčių yra ne vien ekonominė krizė, sunki mokestinė aplinka, bet, manau, yra ir kita priežastis – baimė. Kam kurti verslą ir automatiškai tapti kalto valstybės akyse? Kam užsikrauti šitą naštą ir kam ją vilkti?

Kadangi gėdos ir kaltės mechanizmo politikoje nebeliko, o baimė yra vienintelis sankcijos įrankis, jėgos struktūros tampa labai svarbios politiniame žaidime. Ir Lietuvos politiniame gyvenime išskyla labai didelė pagunda jomis manipuliuoti, nes tai yra vienintelis mechanizmas, kuriuo pasinaudojus galima pasiekti tam tikrų savų tikslų. Juk jei neveikia gėdos mechanizmas, reikia manipuliuoti baime.

Tačiau jei pagalvojame apie bendrą Lietuvos idėją, akivaizdu, kad toks politikų kišimasis į prokuratūros darbą yra labai pavojingas ir neigiamas – mes tolstame nuo Vakarų demokratijos, o artėjame prie rusiškojo „demokratijos” modelio.

Dar vienas dalykas. Šis baimės mechanizmas suformuoja vieną viešą gyvenimo figūrą – maištininką – bravūrišką drąsuolį, kuris balansuoja ant ribos tarp legalaus ir nelegalaus, tuo žavedamas publika. Maištininkas ne tik meta iššūkį esančiai prievartai, jis priešinas baimės mechanizmui. Čia jo stiprybė, jo žavumas, jis gali net pasielgti

Nukelta į 11 psl.

SIŪLO DARBĄ

Immediate Positions available for
CDL/Mover for Skokie based
household goods moving company.
Good pay & benefits available.
Must be at least 21 years of age.
Call Jacob **847-980-0906**

Dosnusias Vydūno fondas

fil. VIDA BRAZAITYTĖ

Penkiasdešimt aštuonerius metus turintis Vydūno jaunimo fondas rūpinasi studijuojančiu lietuvišku jaunimu visame plačiajame pasaulyje. Fondas yra išmokėjęs stipendijas studentams, studijavusiems net dvilikoje pasaulio šalių. Šiems mokslo metams prasidėjus, fondas dosniai parėmė Amerikoje gyvenantį skautaujantį jaunimą.

II Filisterės Gražinos Musteikytės vardo stipendija

Praėjusiais metais buvo paskirta I filisterės Gražinos Musteikytės 10,000 dolerių vardo stipendija. Gražina Musteikienė, norėdama įprasinti dukros Gražinos, per anksti iškeliavusios į Amžinuosius namus, prisiminimą, kreipėsi į Vydūno fondą su prašymu įsteigti stipendiją lietuvių kilmės studijuojantiems bei skautaujantiems jaunuoliams. Šių metų fil. Gražinos Musteikytės vardo stipendijos laureatė – ps. Daina Mattis, Syracuse universiteto (Syracuse University) New York vaizduojamąjį meną studijuojanti antro kurso magistrantė. Sesė Daina ypač veikli skautiškoje veikloje. 1990 metais įstojo į „Palangos“ tuntą Los Angeles. Yra baigusi „Gintaro“ vadovių mokyklą, vadovavusi vyresniųjų skaučių draugovei; globojo vyresniųjų skaučių kandidates praėjusios vasaros „Rambyno“ stovykloje California valstijoje. Sesės Dainos kūryba rodoma ne tik Jungtinėse Amerikos Valstijose (Los Angeles, New York), bet ir Australijoje. Pasigrožėti jos ypatinga kūryba galima apsilankius svetainėje

www.dainamattis.com. Sesė Daina savo pareiškime rašė: „Vienas iš mano didžiausių siekių ir norų yra nenustoti tapyti, piešti, lipdyti – bendrai kurti: konkrečiai, neužgesinti savo augantį talentą, kūrybingumą ir darbštumą. Skamba labai paprastai, bet šiais laikais sunku surasti laiko, lėšų, studiją bei sulaukti visuomenės pripažinimo mene. Ypatingai sunku prasimušti meninkams JAV, o meninkėms tai dar sunkiau. Tai prilygtų kaip rasti paparčio žiedą.“

Sveikiname sesę Dainą Mattis ir linkime surasti paparčio žiedą, kad jos kūrybiniai darbai ilgai ilgai garsintų Lietuvos vardą!

Naujai įsteigtos vardinės premijos

Naujoji Vydūno fondo valdyba (pirm. Gintaras Plačas, pirm. pavaduotoja Jūratė Variakojienė, sekretorė Vida Brazaitytė, išdininkas Arūnas Draugelis, reikalų vedėjas Leopoldas von Braun), kadenciją pradėjusi šių metų vasario mėnesį, paskyrė 10,000 dolerių stipendijoms, skirtoms Lietuvių skautų sąjungos nariams. Stipendijos įkurtos žymių Akademinio skautų sąjūdžio (ASS) buvusių narių vardu.

Pirmoji stipendija skirta fil. Vytauto Mikūno atminimui. Fil. Mikūnas buvo Vydūno fondo „širdimi“, valdybos pirmininku, net 38-erius metus. Visuomenininkas, redaktorius, jaunimo mylėtojas. Jo pastangomis buvo įsteigtos 5 ASS garbės narių vardinės premijos Lietuvos universitetuose. Už nuopelnus skautybei apdovanotas visais ordinais, aukščiausiu – Geležinio vilko ordinu.

Korp!Vytis Garbės narys. Už nuopelnus Tėvynei Lietuvai apdovanotas Kunigaikščio Gedimino V laipsnio ordinu, kurį prisegė Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Nors fil. Vytautas Mikūnas iškeliavo į Amžinuosius namus 2007 m. liepos 20 d., jo gerieji darbai lydi Vydūno fondo kiekvieną žingsnį.

2010 metų **fil. Vytauto Mikūno vardo stipendija** buvo paskirta: Švento Kryžiaus kolegijoje (College of the Holy Cross) Worcester ekonomiką/komerciją studijuojančiam trečio kurso studentui, skautui vyčiui Andriui Baltai; „American Academy McAllister Institute of Funeral Services, Inc.“ New York laidojimų namų-įstaigų verslą studijuojančiai pirmo kurso studentei, vyresniajai skautei fil. Audrai Brooks; Columbia universitete New York (Columbia University in the City of New York) fiziką studijuojančiam trečio kurso studentui, skautui vyčiui Simui Glinskiui; Governors valstijos universitete (Governors State University) Illinois mokytojos kvalifikaciją studijuojančiai antro kurso studentei, paskautininkei fil. Aleksai Moss.

Antroji stipendija skirta šių metų rugsėjo 4 d. Los Angeles Amžinybės iškeliavusiam fil. Eugenijui Vilkui atminti. Fil. Vilkas – buvęs Lietuvių skautų brolijos vyriausias skautininkas, Akademinio skautų sąjūdžio pirmininkas, ilgametis ASS „Mūsų Vytis“ redaktorius, Ramiojo vandenyno rajono vadas. Baigė Gilwell skautų vadovų mokyklą (aukščiausias vadovų išsilavinimas). Skautų idealai ir įstatai buvo jo kelrodžiai visą gyvenimą. Už nesuskaičiuojamus darbus fil. Vilkas buvo apdovanotas LSS už Nuopelnus, Lelijos, Padėkos bei Geležinio vilko ordinais. Prieš kelerius metus jam buvo suteiktas Korp! Vytis Garbės nario vardas.

Filisterės Gražinos Musteikytės stipendininke ps. Daina Mattis

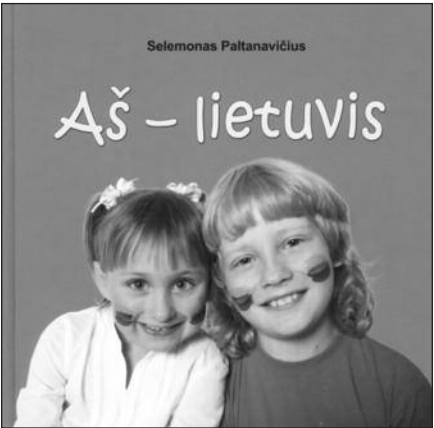
2010 m. **fil. Eugenijaus Vilko vardo stipendija** buvo paskirta: Illinois universitete Čikagoje (University of Illinois at Chicago) industrinį dizainą studijuojančiai ketvirto kurso studentei, vyresniajai skautei Kristinai Burokaitei; Cleveland valstijos (Cleveland State University) universitete psichologiją studijuojančiai ketvirto kurso studentei, vyresniajai skautei Neriai Klimaitei; Georgetown universitete (Georgetown University) tarptautinę ekonomiką studijuojančiam ketvirto kurso studentui, skautui vyčiui senjorui Matui Tamošiūnui; Cleveland valstijos universitete socialinį darbą studijuojančiai antro kurso magistrantei, paskautininkei Veronikai Taraškaitei.

Sveikiname visus stipendininkus ir linkime jiems geriausios sėkmės tolimesnėse studijose ir darbuose! Dosniesiems Vydūno fondo aukotojams tariame nuoširdų skautišką „ačiū“ – be Jūsų aukų negalėtume remti mūsų skautaujančio jaunimo.

„Draugo“ knygynėlyje

„Aš – lietuvis“

Jaunuosius skaitytojus noriu supažindinti su prozininku, fotografu ir gamtosaugininku Seimonu Paltanavičiumi, kurio knygelę „Aš – lietuvis“ siūlau įsigyti mūsų „Draugo“ knygynėlyje.

S. Paltanavičius gimė 1956 sausio 14 d. Užbaliuose, Marijampolės rajone. 1979 m. Vilniaus universitete baigė biologiją. Dirbo Žuvinto rezervate, nuo 1984 m. aplinkos apsaugos įstaigų darbuotojas, šiuo metu – Aplinkos ministerijoje.

Nuo 1991 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos narys. Lietuvos vaikams šio rašytojo knygos puikiai žinomos. Jis yra apdovanotas specialiąja premija už išradimą ir kūrybingai panaudotus tautosakos motyvus knygoje

„Velniukas ir vieversiuukas“ („Žara“, 2005)

Knyga „Aš – lietuvis“ („Terra Publica“, 2009) – rašytojo šiltas ir savitas požiūris į mūsų šaknis, į mažus ir didelius dalykus, kurie būdingi tik mūsų tautai, mūsų protėviams, mūsų pajautimui ir įpročiams. Tai lyg tviskantys vitražo gabalėliai, iš kurių autorius sudėliojo lietuvių atvaizdą. Žiūrėdami į jį, galime garsiai sušukti ar tyliai sukuždėti: „Aš – lietuvis!“.

Knyga rekomenduojama vidutinio mokyklinio amžiaus vaikams. Knygos leidybą parėmė Lietuvos 1000-mečio minėjimo direkcija!

Šią gausiai iliustruotą spalvotomis nuotraukomis ir piešiniais knygą siūlyčiau įsigyti visoms lituanistinėms mokykloms. Ji – graži dovana jaunajam lietuviui, norinčiam daugiau sužinoti apie savo tėvų ir protėvių žemę.

Knygos kaina – 21 dol. Knygą galima įsigyti paštu, pridėdant 9,75 proc. mokestį, užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina – 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomai siunčiamą knygą – 2.5 dol. siuntimo mokestis. Prieš perkant prašome paskambinti administracijai tel. 773-585-9500.

Paruošė L. A.

Dainos Mattis darbas.

www.dainamattis.com nuotr.

Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“, atsidėkodama už labdaros koncerto reklamą, atsiuntė „Draugui“ 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Lietuvos Dukterų draugija iš Chicago, IL, mums rašo: „Būdamas dėkingos už bendradarbiavimą su Jumis norime palengvinti Jūsų finansinę naštą.“ Lietuvos Dukterys mums atsiuntė dosnią 100 dol. auką. Labai ačiū, kad mus remiate.

Kristina S. Kazemek, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 100 dol. auką. Labai ačiū, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Dalia S. Anysas, gyvenanti **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 150 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

„Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629
Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500

Nepalioves ginti pilietinių ir moralinių vertybių

In memoriam Viliui Braženui

Šių metų spalio 3 d. Lietuvos visuomenė neteko žymaus lietuvių publicisto, paskaitininko, rašytojo, Lietuvos kariuomenės dimisijos karininko Viliaus Braženo,ėjusio 98-uosius metus. Velionis gimė 1913 m. balandžio 6 d. Rygoje. 1922 m. su tėvais persikėlė į Lietuvą. Nuo 1926 m. aktyviai dalyvavo skautų veikloje, rašė dainas ir feljetonus, skelbė juos spaudoje. Feljetonus pasirašinėjo Bražviliaus slapyvardžiu. Universitete studijavo elektrotechniką. Nuo 1932 m. bendradarbiavo periodikoje: „Lietuvos aidas“, „XX amžius“, „Skautų aidas“, „Kuntaplis“. 1937 m. baigė Prezidento A. Smetonos Karo mokyklą. Gyvendamas atsikūrusioje Lietuvos Respublikoje, straipsnius skelbė: „Lietuvos aide“, „XXI amžiuje“, „Varpe“ ir kituose laikraščiuose.

Antrojo pasaulinio karo metu Lietuvoje tris kartus keitėsi okupantai. V. Braženas aktyviai reikėsi lietuvių antinacinio pogrindžio veikloje, o 1944 m. dalyvavo Sedos kautynėse prieš sovietų tankus ir pasitraukė į Vokietiją. Į sovietikų provokacinius klausimus, kodėl jis bėgo iš Tėvynės, atsakė: „Aš nebėgau iš Lietuvos, o po kautynių su sovietų tankais, pasitraukiau atbulas, atsišaudydamas“.

Vokietijoje dainavo lietuvių opere. Ten, 1948 m. skautų stovykloje, vadovavo jungtinei vokiečių, lenkų, estų, latvių ir lietuvių skautų veiklai. 1949 m. persikėlęs į JAV tapo pagarsėjusio „Aitvarų“ kvarteto dainininku tenoru. 1952–1953 m. tęsė studijas Bridgeport inžinerijos institute. Kurį laiką vadovavo Lietuvos laisvės forumui Floridoje.

Braženas 1951–1971 m. buvo JAV Lietuvių Bendruomenės Connecticut apylinkės valdybos narys, pirminkas ir kelias kadencijas Amerikos Lietuvių Bendruomenės tarybos narys. Nuo 1977 m. aktyviai dalyvavo steigiant politines amerikiečių patriotų grupes, kurios garsino Lietuvos laisvės bylą: „Lithuanian American Anticommunist Group“, „Lithuanian Freedom Forum“, „Waterbury Americanism Forum“, „Stamford Forum for American Affairs“. Vilius taip pat buvo organizacijų „America's Future“, „John Birch Society“, „Eagle Forum“, „Larry McDonald Crusade – Stop Financing Communism“ narys.

Braženas garsėjo kaip įtaigus oratorius. Jis perskaitė per tūkstantį pranešimų anglų ir lietuvių kalbomis, lankydamasis visose JAV valstijose, išskyrus Hawaii. 1985–1987 m. darbavosi JAV savaitraščio „Lee Constitution“ redaktoriumi. V. Braženas patyrė XX amžiuje vykusią Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų baisumus, sovietų komunizmo ir vokiečių nacionalsocializmo tironijų demagogiją, terorą ir vykdytus genocido nusikaltimus.

Braženas nepailsdamas garsino Lietuvos laisvės bylą, o persikėlęs į JAV, tapo nuosekliu komunizmo ir nacizmo tironijų palikimo tyrėju ir kritiku. Jis daug dėmesio skyrė sovietų ir nacių totalitarinių režimų nusikalstamam bendradarbiavimui, suplanavus Antrojo pasaulinio karo pradžią, ir siekiamis grobti Europos nepriklausomų valstybių žemes bei vykdyti jose genocido politiką, grindžiamą pseudomokslinėmis „klasių kovos“ ir rasių teorijomis.

Vilius Braženas.

Jis, atskleisdamas totalitarinių režimų nusikaltimus ir kėslus, kurie kėlė pavojų taikai ir visam laisvajam pasauliui, primindavo ir Lietuvos laisvės bylą. Pavergtos Tėvynės likimas ir siekis atkurti, palaikyti bei ginti tautų taikų sambūvį, sutraukdavo gausias auditorijas.

Pasigesdamas išeivijos periodikoje dėmesio Lietuvoje vykstančioms laisvės kovoms, jis teigė, kad „tikras kultūrininkas, intelektualas, kūrėjas, šiandien negali likti neutralus tita-niškose grumtynėse tarp tiesos ir melo, tarp gėrio ir blogio, tarp laisvės ir vergijos.“

Braženas valdė aštrią publicisto plunksną, drąsiai reiškė savo požiūrį į didžiosios politikos vingius, primindamas Jaltos, Teherano, Potsdamo susitarimus, kuriais Rytų Europos tautos, tarp jų ir Lietuva, buvo atiduotos pusę amžiaus trukusiai komunizmo savivalei.

Braženas argumentuotai teigė, kad tautiečių pastangomis Tėvynėje ir išeivijoje kartu su demokratinių šalių parama, Lietuva ir kitos pavergtosios tautos, atgaus laisvę, kad piliečiai patys yra atsakingi už laisvės bei taikos išsaugojimą ir už žmogaus teisių gerbimą. Nuosekli Viliaus Braženo pilietinė pozicija visada rėmėsi aiškia tautine savimone bei savigarbą ir krikščioniškąją morale. Šis pilietinis *credo* atsispindi visuose Braženo raštuose.

Braženas parašė ir išleido knygų: „Normuotos šypsenos“, 1949; „Kalorijos ir doleriai“, 1952; „Sąmokslas prieš žmoniją“, 1975; „Nauja pasaulio santvarka“, 2000; „Po dvylika vėliavų“, 2005; „Priminimai bendražygiams“, 2009.

1937 m. jis apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino III laipsnio medaliu; 1938 m. – skautų „Lelijos“ ordinu; 2003 m. – Vyčio ordino Riterio kryžiumi, 2004 m. – Lietuvos atsargos karininkų sąjungos medaliu „Už nuopelnus Lietuvai“.

Atsisveikindami su Velioniu, jaučiame išliekantį ir nesilpnėjantį Braženo literatūrinio palikimo teigiamą poveikį pilietinei visuomenei ir ypač jaunimui.

Mielas Viliau, tebūnie Tau lengva Laisvos Tėvynės žemė.

Ilsėkis Ramybėje !

Grupė bendražygių ir bendraminčių

Margumynai

Rusijos stepėse rasti senoviniai arijų miestai

Atokiame Rusijos regione rasti Bronzos laikotarpio miestai, kuriuos Vakarų civilizacijos priešaušryje įkūrė arijai, praneša „Daily Mail“. Archeologai rado 20 spiralės formos gyvenviečių, kurios buvo pastatytos prieš 4,000 metų – panašiu laikotarpiu, kai buvo pastatytos Egipto piramidės.

Manoma, kad jose gyveno pirminės arijų rasės atstovai, kurių simbolį, svastiką, ketvirtajame praėjusio amžiaus dešimtmetyje perėmė naciai.

Šią vasarą televizijos istorikė Bettany Hughes, kurdama laidą „BBC Radio 3“ programai „Tracking The Aryans“ („Arijų pėdsakais“) ištyrė atokią Rusijos stepę, kuri ribojasi su Kazachstanu.

Ji pasakė: „Šis atradimas gali varžytis su senovės Graikija didvyrių laikotarpiu.“

„Aš parašiau nemažai knygų apie Bronzos amžiaus pasaulį, ir visuomet

jausdavau, kad dėlionėje trūksta nemažai detalių.“

„Mes visi žinome, kad mūsų prokalbė buvo indo-europiečių kalba, iš kurios kilo visos dabartinės kalbos.“

„Labai apsidžiaugiau išgirdusi, kad pietų Sibiro stepės platumose buvo rasta visiškai nauja, būtent mano tyrinėjamo laikotarpio – Bronzos amžiaus – civilizacija.“

Pirmą kartą šio senovės miesto liekanos buvo rastos beveik prieš 20 metų, kai sovietų valdžia sušvelnino griežtus įstatymus, draudžiančius fotografuoti iš lėktuvo ne kariniais tikslais.

Tačiau, kadangi regionas labai atokus, likusi Europos dalis iki šiol praktiškai nieko nežinojo apie šiuos nuostabius miestus.

Miestuose, kurie buvo tokio dydžio, kaip senovės Graikijos miestai-valstybės, galėjo gyventi 1,000–2,000 žmonių.

Delfi.lt

Nauja kalba papildė pasaulio kalbų sąrašą

Lingvistų grupė paskelbė Šiaurės rytų Indijoje aptikusi naują – koro – kalbą. Specialistai iš karto perspėja, kad ši kalba jau yra ant išnykimo ribos.

Skaičiuojama, kad koro kalbą vartoja vos 800 žmonių grupė ir vos keliems iš jų dar nėra 20-ies. Pasak lingvistų, nėra nė vieno rašytinio koro kalbos šaltinio.

„Radome kažką, kas jau beišnyksta. Jei ši ekspedicija būtų įvykusi po 10 metų, galbūt jau nebūtume aptikę šios kalbos“, – tikino vienas iš 2008 m. prasidėjusios ekspedicijos vadovų Gregory Andersonas.

Koro kalba yra gerokai nutolusi nuo tibetiečių-burmano kalbų, kurių vien Indijoje yra žinoma apie 150. Lingvistams nepavyko rasti panašios į koro kalbą iš tibeto-burmano kalbų grupės. Koro kalba bendraujama

Arunačalo Pradešo regione. Atvykėliai turi gauti specialų leidimą, kad galėtų čia apsilankyti.

Ekspedicijos dalyviai tikėjosi surasti visai kitas kalbas – jie ieškojo aka ir miji kalbų, kuriomis, žinota, kalbama vienoje Arunačalo Pradešo regiono srityje. Ekspedicijos dalyviai bendravo su vietiniais, įrašinėjo jų pasisakymus. Tokiu būdu visai netikėtai buvo pastebėta koro kalba – kalba, neįtraukta į bendrą pasaulio kalbų sąrašą.

Tad į pasaulio kalbų sąrašą įtraukus koro kalbą šiuo metu lingvistai skaičiuoja esant 6,909 kalboms. Pusę jų – ant išnykimo ribos.

Koro kalba atrasta „Nacionalinės geografijos“ projekto „Enduring Voices“ metu. Ekspedicija pradėta 2008 m.

Delfi.lt

GĖDA IR BAIMĖ LIETUVOS POLITINIAME IR VIEŠAJAME GYVENIME

Atkelta iš 9 psl. negarbingai ir tai jam atleidžiama. Svarbu, kad jis drąsiai mestų iššūkį baimės mechanizmui. Vienas ryškiausių maištininko mitologijų, buvo būtent Rolando Pakso. Nes jis buvo maištininkais, stojęs prieš sistemą, ir šis įvaizdis daliai žmonių labai patiko.

O kadangi gėdos ir kaltės mechanizmas neveikia, neturime garbingo politiko, garbingo elgesio modelio, iš kitos pusės, jie yra neatpažįstami. Šiuo atveju, kaip ir visur, lazda turi du galus. Jei politikai naudojasi baimės mechanizmu, pamiršdami gėdą ir garbę, dabartinėje Lietuvoje visuomenė imasi paveikti politikus. Kas lieka? Tas pats valdžios bauginimo mechanizmas. Pvz., prieš pusantrų metų įpykusios riaušės prie Seimo. Tai buvo tam tikra agresija, gąsdinant valdžią, kad visuomenė gali nepaklusti valdžios normoms, taisyklėms. Tokio mechanizmo naudojimas kuo toliau, tuo labiau Lietuvos visuomenėje stiprėja. Kitas pavyzdys – Drąsiaus Kedžio skandalas ir apie jį susiformavęs judėjimas. Nes jis pagrįstas įstatymo atmetimu. Tai toks pat mechanizmas, pagal kurį veikia valdžia, – tai baimės mechanizmas.

Ką reiškia tos vertės praradimas viešajame gyvenime, kaip tai susiję

su mūsų tapatumu? Pastebėjau, kad kuo mažiau politikams gėda, tuo vis dažniau lietuvis sako, kad jam gėda vadintis lietuviu. Prisiminkime nacionalizmo pradžią, Vincą Kudirką ir jo tapimą lietuviu. Kai jo tapimas buvo susijęs su tuo laiku, kai jis, perskaitęs Jono Basanavičiaus „Aušrą“, suprato, kad jam nėra gėda vadintis lietuviu, o, atvirkščiai, jam buvo gėda to laiko, kai jis gėdijosi vadintis lietuviu.

Šis mechanizmas labai svarbus nacionalizmo kontekste, konstruojant tautų tapatumą. Bet kas atsitinka, kada viešasis gyvenimas nėra grįstas garbe ir gėda, kada politikai, kurie turėtų palaikyti tautos vaizdinį ir jį paremti savo veiksmais, elgiasi visiškai priešingai? Tarkime, apie tautą, jos praeitį, garbę minėjimuose, šventėse politikai kalba labai teisingai, bet kasdieniame jų gyvenime tos garbės suvokimo kuo toliau, tuo mažiau. Manau, yra atsakymas. Nusivylimas Lietuva, Lietuvos gyvenimu tarp lietuvių yra ne tik ekonominis. Yra ir tam tikras gėdos ir garbės išnykimas viešajame gyvenime. Jei politikų niekada negalima sugėdyti, tada dažnai lietuviams tampa gėda vadintis lietuviu.

Užrašė **Dalia Cidzikaitė**

„DRAUGO” METINIS POKYLIS VYKS Š. M. SPALIO 30 D. Willowbrook Ballroom salėje

8900 S. Archer Ave., Willow Springs, IL 60480

Maloniai kviečiame savo atvykimu paremti „Draugą”

**Pokilyje žada dalyvauti garbingi svečiai iš Washington, DC.
Bus gardi vakarienė, muzikinę programą atliks
akordeonistas Martynas Levickis, vyks šokiai.**

Bilietus užsisakyti galima „Draugo” administracijoje tel. 773-585-9500

Kokteiliai – 4 val. p. p.
Vakarienė – 5 val. p. p.

Auka – 60 dol.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Mieliems skaitytojams primename**, kad „Draugo” administracija laukia dienraščio pokylio loterijos bilietėlių šaknelių.

♦ **Kviečiame visus į pirmąjį 2010–2011 veiklos metų Čikagos ateitininkų sendraugių rengiamą susirinkimą-vakaronę Ateitininkų namuose**, 1380 Castlewood Dr., Lemont, IL, spalio 8 d., penktadienį, 7 val. v. Programoje – XVI Ateitininkų kongreso ir prieškongresinės stovyklos išpūdžiai. Po susirinkimo dalies – pabendravimas ir vaišės.

♦ **Akademinių skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus** metinė šventė vyks spalio 8 d. Carriage Greens Country Club patalpose (8700 Carriage Greens Dr., Darien, IL) Pradžia 6:30 val. v. Dėl vietų skambinti fil. Jolandai 630-257-2558.

♦ **Lietuvių rašytojų draugija**, vadovaujama rašytojos Stasės Petersonienės, sekmadienį, spalio 10 d., 2 val. p. p. kviečia poezijos ir dailės mėgėjus į Čiurlionio galeriją, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, kur keturių recenzijų ištraukomis bus aptarta kun. dr. K. A. Trimako eilėraščių knyga „Jis man dovanojo būtį”. Ištraukas iš recenzijų knygai skaitys Daiva Petersonaitė, Marijus Prapuolenis, Liubomira Šniurevičienė ir Virginija Mauručienė. Savo kūrybą skaitys Kęstutis A. Trimakas. Vilmos Meilutytės vadovaujamas Cicero lietuvių choras giedos K. A. Trimako žodžiams sukurtas giesmes. Veiks Kęstučio A. Trimako dailės kūrinių paroda „Gyvi gyvojo glėbyje”. Bus galima įsigyti naująją K. A. Trimako knygą.

♦ **Buvęs Sąjūdžio tarybos pirmininkas** prof. Romas Batūra dalyvaus Žalgirio mūšio 600 metų jubiliejaus minėjime spalio 16 d., šeštadienį, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Rengėjas – filatelistų draugija „Lietuva”. Spalio 17 d., sekmadienį, 12 val. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, prof. R. Batūra kalbės tema „Lietuva tarp Žalgirio ir Sąjūdžio”. Abu renginius globoja Amerikos Lietuvių Taryba. Kviečiame visus dalyvauti.

Romas Batūra

♦ **Spalio 29 d. 7:30 val. v. kviečiame** į „Flatlander’s” alaus barą, 200 Village Green Lincolnshire, IL 60069, kur vyks Halloween vakaras. Jūsų laukia smagi muzika, putojantis alus, apdovanojimai už gražiausią kostiumą ir šokiai. Daugiau informacijos – tel. 224-805-9792.

♦ **Spalio 30 d., šeštadienį, nuo 11 val. r. iki 3 val. p. p.** Ateitininkų namuose ALT’as kartu su latvių bei estų organizacijomis rengia konferenciją apie dabartinę Baltijos šalių politinę padėtį. Dalyvaus Jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto pirmininkas Henry Gaidis, komiteto reikalų vedėjas Karl Altai (abu iš Washington, DC), taip pat – Vidurio Vakarų pabaltiečių koalicijos pirmininkas Artis Inka ir kitų pabaltiečių organizacijų atstovai.

♦ **Prelato Jono Kuzinsko pagerbimas** vyks sekmadienį, spalio 24 d. Ta proga po 10:30 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje ruošiami šventiniai pietūs. Vietas prašome užsisakyti iš anksto tel. 773-776-4600 (Audra).

♦ **Maloniai kviečiame į iškilmingą** Lietuvių Fondo rudens pokylį „Menas ir muzika”, kuris įvyks šeštadienį, lapkričio 6 d. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 th Street Lemont, IL. Programoje: 5:30 val. p. p. – kokteiliai (Fondo salėje); 6:30 val. v. – Lietuvių Operos ir kapelos „Biru Bar” (Indianapolis) koncertas (Fondo salėje); 7:30 val. v. – vakarienė, LF stipendijų įteikimas, meno parodos uždarymas ir šokiai (PLC pokylių salėje). Vietas iki lapkričio 1 d. galite užsisakyti LF raštineje tel. 630-257-1616 arba el. paštu admin@lithfund.org.

♦ **Šių metų lapkričio 14 d., sekmadienį**, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre (14911 E. 127th St., Lemont, IL 60439) vyksiančioje madų parodoje „Rudens simfonija 2010” turėsite galimybę pasigrožėti ir įsigyti parduotuvių „Banana Republic”, „Elegance underneath”, „Windsor”, „XXI feover”, „Ann Taylor”, „Christos Fur Salon” rūbų. Tel. pasiteiravimui 630-257-8787.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦ **Spalio 17 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių** Dievo Apvaizdos bažnyčioje (Detroit, MI) visus kviečiame į parapijos salę koldūnų pietums. Po pietų 1 val. p. p. – muzikinė popietė, kurios programą atliks meno ansamblio „Dainava” vyrų vienetas. Bilietų kaina –10 dol. suaugusiems, 6 dol. jaunimui (6–18 m.). Koncertą rengia organizacijos „Vaiko vartai į mokslą” Detroit skyrius.

Seserys kazimierietės paminėjo savo jubiliejus

Seselės kazimierietės, pažymėjusios šiais metais savo sukaktis (iš kairės): ses. Nilda Varanauskas, ses. Joyce Ann Dopkin; ses. Salvatore Ciuckyte su vienuolyno vyresniąja ses. Immacula Wendt.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserų vienuolyno archyvo nuotr.

Rugpjūčio 15 d. seselė Nilda Varanauskas ir seselė Joyce Ann Dopkin atšventė savo buvimo Šv. Kazimiero kongregacijos seserų vienuolyne auksinį jubiliejų. Pažymėti savo įstojimo į vienuolyną 50-metį į seselių kazimieriečių Motiniškuosius namus Čikagoje abi jos atvyko iš Buenos Aires, (Argentina) kur jau daug metų dirba misionierėmis.

Ses. Joyce Ann gimė JAV, tačiau jau 40 metų gyvena Argentinoje. Ses. Nilda, gimusi Argentinoje, visą savo gyvenimą paskyrė vienuolijos veiklai.

Grįžusias iš Čikagos į Argentiną rugsėjo 26 d. seselės Joyce ir Nildą sveikino jų šeimos nariai, draugai ir parapijiečiai. Parapijos bažnyčioje, Buenos Aires, ta proga buvo atnašaujamos iškilmingos šv. Mišios.

Rugpjūčio 16 d. deimantinę – 60 metų – sukaktį pažymėjo seselė Salvatore Ciuckytė. Į Šv. Kazimiero vienuolyną seselė įstojo dar Pirmosios Nepriklausomos Lietuvos laikais, bet, Lietuvą okupavus sovietams, atvyko į Čikagą. Visus tuos metus seselė dirbo mokytoja įvairiose JAV vietovėse – Los Angeles, CA, Worcester, MA, Holland, PA, Cleveland, OH, and Fort Lauderdale, FL. Jau daugelį metų ji, būdama Holy Cross ligoninės slaugos vadove ir Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Eucharistijos ministre, ji lanko sunkiai sergančius parapijiečius jų namuose ir slaugos įstaigose.

Šv. Kazimiero seserų kongregacijos info

Užsienio lietuvių organizacijų 2011 m. projektų atrankos konkursas

Užsienio reikalų ministerija skelbia užsienio lietuvių organizacijų 2011-ųjų metų projektų atranką ir kviečia teikti projektų paraiškas. Konkursas vykdomas pagal Užsienio lietuvių organizacijų projektų remimo tvarką.

Užsienio lietuvių organizacijos, ugdymo ir kultūros įstaigos kviečiamos teikti projektus, kuriais siekiama įtraukti užsienio lietuvius į Lietuvos politinį, visuomeninį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, stiprinti bendruomeniškumą, plėtoti lituanistinį švietimą per šeštadieninių ir sekmadieninių mokyklų veiklą, puoselėti lietuvišką kultūrą, remti užsienio lietuvių žiniasklaidą.

Didžiausia vienam projektui skiriama lėšų suma – 20,000 litų.

Projektų įgyvendinimo trukmė – iki 2011 m. gruodžio 31 d.

Užpildyta projekto paraiškos forma – vienas originalus egzempliorius su parašais turi būti pateikta iki 2010 m. gruodžio 10 d. (pagal pašto antspaudą) adresu: Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentui, J. Tumo-Vaižganto g. 2, LT-01511 Vilnius.

Daugiau informacijos teirautis elektroniniu paštu lietuviai@urm.lt.

URM info

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**